

16/2025. (III.28. MÁV Ért. 4.) VIG sz. utasítás
a MÁV-csoport vasúti műszaki mentési és segélynyújtási utasítása

MÓDOSÍTÁSOK JEGYZÉKE

Sorszám	Módosítások leírása	Módosítás dátuma	Módosította	Jóváhagyó

Készítette:

MÁV Zrt. Biztonsági főigazgatóság

Jóváhagyta:

Hegyi Zsolt, vezérigazgató

Tartalomjegyzék

1.0 AZ UTASÍTÁS CÉLJA	3
2.0 HATÁLY- ÉS FELELŐSSÉG MEGHATÁROZÁSA	3
2.1 Az utasítás hatálya.....	3
2.2 Az utasítás előkészítéséért és karbantartásáért felelős meghatározása	4
2.3 Az utasítás alkalmazása.....	4
2.4 Az utasítás oktatása	4
3.0 FOGALMAK, RÖVIDÍTÉSEK, TÁRGYSZAVAK	5
3.1 Az utasításban használt fogalmak	5
3.2. Rövidítések.....	6
3.3. Tárgyszavak	6
4.0 AZ UTASÍTÁS LEÍRÁSA	7
4.1 Általános előírások.....	7
4.2 A műszaki mentés, segélynyújtás és helyreállítás felelős vasúti irányítója	10
4.3 Helyszíni intézkedés személyszállító vonattal történt baleset esetén.....	14
4.4 A következmények elsődleges felmérése a helyszínen.....	14
4.5 A MÁV-csoportba tartozó társaságok és az érintett további vasúti társaságok szabályozási feladatai	17
4.6 Az operatív irányítók feladatai, felelőssége, hatásköre	19
4.7 A riasztott segélynyújtó egységek kivonulása	22
4.8 A következmények felszámolásának általános szabályai	23
4.9 Súlyos vasúti balesetek esetén az elhárítás általános szabályai	24
4.10 Dologi, nem súlyos következményű rendkívüli események helyreállítása	27
4.11 A pálya felszabadítása személyi baleset esetén.....	27
4.12 Vasúti vegyi elhárítás, készenlét, feladatok	28
4.13 A veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutásának elhárítása.....	31
5.0 HIVATKOZÁSOK, MÓDOSÍTÁSOK, HATÁLYON KÍVÜL HELYEZÉSEK	33
6. 0 HATÁLYBA LÉPTETŐ RENDELKEZÉS	33
7.0 MELLÉKLETEK, FÜGGELÉKEK JEGYZÉKE	34

1.0 AZ UTASÍTÁS CÉLJA

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. az általa üzemeltetett vasúti és vasút-villamos pályahálózaton köteles intézkedni a vasútüzemet érintő veszélyhelyzet megszüntetésére, valamint üzemzavar, baleset, vagy veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutása esetén az üzemszerű működés mielőbbi helyreállítására.

A MÁV-csoport vasúti műszaki mentési és segélynyújtási utasításának (a továbbiakban: utasítás) célja a vasúti, illetve vasút-villamos pályahálózatot érintő üzemzavar vagy baleset esetén keletkező veszélyhelyzet megszüntetése érdekében a műszaki mentés és segélynyújtás, a következmények felszámolási feladatainak szabályozása.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. a mentés, a segélynyújtás és a következmények felszámolásának feladatait elsősorban saját szervezeteivel, szükség szerint – szerződés alapján – a MÁV-csoportba tartozó többi társaság, más vasúti társaság, állami vagy gazdasági szervezet (a továbbiakban Szolgáltató) bevonásával látja el, illetve biztosítja a mentés és segélynyújtás, helyreállítás, szervezeti, személyi, technikai feltételeit.

2.0 HATÁLY- ÉS FELELŐSSÉG MEGHATÁROZÁSA

2.1 Az utasítás hatálya

2.1.1 Az utasítás tárgyi hatálya – ezen utasításban meghatározott kivételekkel – a MÁV Pályaműködtetési Zrt. által üzemeltetett vasúti és vasút-villamos pályahálózaton, külön szerződés alapján nem a MÁV Pályaműködtetési Zrt. által üzemeltetett vasút-villamos pályahálózaton közlekedő vállalkozó vasúti társaság járművének, továbbá a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF) és a MÁV Zrt. (mint csoportirányító társaság) között hatályos Együttműködési Megállapodás (a továbbiakban: Együttműködési Megállapodás) alapján nem vasútüzemi területen bekövetkezett rendkívüli események következményeinek elhárítására terjed ki.

Az Együttműködési Megállapodás kivonatát az 1. sz. melléklet tartalmazza.

2.1.2 Az utasítás személyi hatálya kiterjed a MÁV-csoport azon szervezetére, munkavállalójára, és azon harmadik személyekre, akik a mentési, segélynyújtási, elhárítási feladatok végrehajtásába szerződés alapján bevonhatók.

Az utasítás hatálya az Együttműködési Megállapodáshoz csatlakozó vasúti társaságokra és munkavállalóira azok elfogadási (alávetési) nyilatkozata alapján terjed ki.

2.1.3 Az utasítás rendelkezései nem alkalmazandók a vasúti pályahálózat helyreállítására azokban az esetekben, amikor a műszaki mentés és segélynyújtás keretében a vonatforgalom ideiglenesen sem állítható helyre. Ilyenkor a vasúti infrastruktúra kezeléséért felelős szervezet szabályozása a mérvadó.

2.1.4 A MÁV Pályaműködtetési Zrt. az általa üzemeltetett vasúti és vasút-villamos pályahálózaton

1. Biztosítja – szükség szerint Szolgáltató igénybevételével – a vasúti műszaki mentéshez és segélynyújtáshoz, veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutása esetén a vasúti vegyi elhárításhoz szükséges személyzetet, eszközöket és felszerelést.

2. Vasúti műszaki mentési egységek (a továbbiakban: VMME), valamint Vasúti Vegyi Elhárító Szolgálat (a továbbiakban: VVESz), a mentési, elhárítási tevékenység irányításához kárhelyparancsnoki és kárhelyparancsnok-helyettesi szolgálatot működtet, és biztosítja ezek folyamatos rendelkezésre állását.

A vasúti műszaki mentés és segélynyújtás, valamint veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutása esetén a VVESz ezen utasításban meghatározott feladatait a MÁV Pályaműködtetési Zrt., valamint az utasításban megjelölt közreműködő szervezetek látják el az utasítás, szolgáltatási szerződés, illetve megállapodás alapján.

2.2 Az utasítás előkészítéséért és karbantartásáért felelős meghatározása

Az utasítás kidolgozásáért és karbantartásáért a MÁV Zrt. Biztonsági főigazgatóság vasútbiztonsági szervezete a felelős.

2.3 Az utasítás alkalmazása

2.3.1 Az utasítás alkalmazásánál figyelembe kell venni a hatályos jogszabályokat és utasításokat, valamint a mentési, segélynyújtási, elhárítási feladatok végrehajtásába ezen utasítás szerint bevont szolgáltatóval, vállalkozásokkal, társaságokkal kötött szerződéseket, az Üzemirányítási és operatív irányítási szolgálat ellátását szabályozó F.3 sz. Utasítást, a műszaki mentési, segélynyújtó, vegyi elhárító eszközök kezelésére, karbantartására vonatkozó szabályozásokat, segédkönyveket.

2.3.2 Az utasítással el kell látni a vasútszakmai oktatókat, a Szolgáltatót, a MÁV Pályaműködtetési Zrt. által üzemeltetett vasúti pályahálózatot - Hálózat-hozzáférési Szerződés alapján - igénybe vevő vasútvállalatokat, valamint azokat a munkavállalókat, vállalkozásokat és szervezeteket, amelyek közreműködnek a műszaki mentésben, segélynyújtásban és helyreállításban.

2.4 Az utasítás oktatása

A mentési, segélynyújtási és elhárítási feladatok végrehajtásába bevont munkavállalókat rendszeresen és kimutathatóan oktatni kell a jelen utasításból. A közreműködő szervezetek maguk gondoskodnak munkavállalóik oktatásáról.

3.0 FOGALMAK, RÖVIDÍTÉSEK, TÁRGYSZAVAK

3.1 Az utasításban használt fogalmak

3.1.1 Jelen utasítás alkalmazása szempontjából rendkívüli esemény: minden olyan üzemzavar vagy baleset esetén keletkező veszélyhelyzet, amely a vasúti közlekedést kizárja, illetve a vasútüzem lebonyolítását akadályozza.

3.1.2 A következmények felszámolása (elhárítás): azoknak a műszaki és forgalmi intézkedéseknek összessége, melyek a mentési és segélynyújtási, valamint a megelőzési feladatok elvégzése után a pálya felszabadításáig, illetve a rendkívüli esemény előtti állapot visszaállításáig szükségesek. Ideiglenes a következmények felszámolása (elhárítása) akkor, ha a pálya felszabadítása után a helyreállítás csak forgalmi korlátozásokkal (pl. sebességcsökkentés bevezetésével vagy villamos felsővezetékkel ellátott vonalon dízelvontatással) teszi lehetővé a vonatforgalom megindítását.

3.1.3 Egészségügyi kárhelyparancsnok: személyi sérüléssel járó rendkívüli esemény helyszínén általában a mentők vezetője, aki a sérültek ellátását, a roncsok közé szorultak kiszabadítását egészségügyi szempontból irányítja.

3.1.4 Forgalmi összekötő: Az a személy, aki a rendkívüli esemény helyszínén kapcsolatot tart az érintett szolgálati helyekkel és az üzemirányításban résztvevőkkel.

3.1.5 Operatív irányítás: Az a tevékenység, amely során az F.3. sz. Utasítás szerinti hálózati főüzemirányító, rendkívüli helyzeteket kezelő irányító, a területi főüzemirányítók, a forgalmi vonalirányítók, a diszpécserok, a villamos üzemirányítók (elektrikusok) – szakterületük szerint hálózati és területi szinten irányítják, szervezik, koordinálják a szakmai operatív feladatok végrehajtását.

3.1.6 Katasztrófavédelmi egység vezetője: a rendkívüli esemény helyszínén jogszabályban meghatározott esetekben, illetve az Együttműködési Megállapodás alapján a mentési munkák kárhelyparancsnoka.

3.1.7 Kárhelyparancsnok: a rendkívüli esemény bekövetkezésekor a mentés, segélynyújtás és a dologi következmények felszámolásának felelős helyszíni irányítója, koordinálója. Összehangolja a MÁV Pályaműködtetési Zrt. és a közreműködő szervek munkáját. A kárhelyparancsnoki feladatokat a MÁV Pályaműködtetési Zrt. meghatározott területi szervezeteinek megbízott munkavállalói látják el, területi szinten.

3.1.8 Kárhelyparancsnok-helyettes: a rendkívüli esemény helyszínén a Szolgáltató részéről a baleset elhárításában a Szolgáltató illetékességi körébe tartozó elhárító egységek közötti koordinációt, felügyeletet látja el. A műszaki mentő egység(ek) tevékenységének irányítója, meghatározott esetekben a baleset helyszínén közvetlenül – mint műszaki elhárítási vezető – irányíthatja a balesetelhárító egység helyreállító tevékenységét is.

3.1.9 Környezeti kárelhárítás: veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutása esetén a környezetkárosodást megelőző, enyhítő, a további környezetkárosítást megelőző azonnali beavatkozás.

3.1.10 Mentés és segélynyújtás: azoknak az elsődleges intézkedéseknek az összessége, melyek a mentés, a sérült személyek ellátása, a kármegelőzés és a következmények felszámolása érdekében szükségesek.

3.1.11 Pályaelzárás (vágányelzárás): rendkívüli esemény miatt az állomás egy vagy több vágánya, illetve több vágányú pályán valamelyik nyíltvonalis vágány vonatforgalomból történő kizárása.

3.1.12 Szakmai helyreállítás vezető: a rendkívüli esemény helyszínén az egyes szakmai (pálya, járműbiztosítás, biztosítóberendezés, személyszállítás, távközlés, felsővezeték)

berendezés, árufuvarozás, veszélyes árufuvarozás, környezetvédelem, Szolgáltatóhoz tartozó műszaki elhárítás, vegyi elhárítás, stb.) tevékenységeket, helyreállítási munkákat irányító vezető, Szolgáltatónál műszaki elhárítás vezető.

3.1.13 Szolgáltató: aki a MÁV Pályaműködtetési Zrt.-vel - jelen utasításban foglalt feladatok ellátására - kötött szerződés alapján (jelen utasítás hatályba lépésétől) készenlét keretében ellátja

- a vasúti műszaki mentési,
- a vasúti vegyi elhárítási, valamint
- a kárhelyparancsnok-helyettesi feladatokat.

3.1.14 Vasúti műszaki mentési egység vezetője: rendkívüli esemény helyszínén a Szolgáltató részéről a műszaki mentő egység(ek) tevékenységének helyszíni irányítója.

3.1.15 Vasúti vegyi elhárító szolgálat vezetője: veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutása vagy annak közvetlen veszélye esetén a Szolgáltató részéről a veszélyhelyzet elhárítását, megszüntetését irányító vezető.

3.1.16 Vonalelzárás: rendkívüli esemény következményeként két szolgálati hely között a pálya vonatforgalomból történő kizárása.

3.1.17 Forgalm szabályozó:

a forgalmi szolgálattevő (F.2. Forgalmi Utasítás szerint),

a forgalomirányító, aki egy időben, több szolgálati helyen lát el forgalmi szolgálattevői feladatokat távvezérelt, távkezelt, KÖFI, MEFI, MERÁFI, forgalmi szolgálat egyszerűsített ellátására berendezett, illetőleg vasút-villamos – vonalakon, vonalszakaszokon a közlekedés, továbbá a tolatás irányítója.

3.1.18 Vis maior: Az esemény bekövetkezésében érintett vasúti társaság(ok) fokozott veszéllyel járó tevékenységi körén kívül eső olyan természeti esemény, illetőleg emberi cselekvés, amely többnyire előre láthatatlan, bekövetkezése elháríthatatlan vagy elkerülhetetlen.

3.2. Rövidítések

BM OKF: Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

MÁV: Magyar Államvasutak

VMME: Vasúti műszaki mentési egységek

VVESz: Vasúti Vegyi Elhárító Szolgálat

VVKU: Válságkezelési és válságkommunikációs utasítás

3.3. Tárgyszavak

Műszaki mentés, segélynyújtás, vegyi elhárítás, csoportszintű utasítás

4.0 AZ UTASÍTÁS LEÍRÁSA

4.1 Általános előírások

4.1.1 Rendkívüli esemény bekövetkezésekor haladéktalanul intézkedni kell a személyek mentésére, a további veszélyek és károk megelőzésére.

Ennek érdekében a szükséges jelentési és értesítési kötelezettségeket a mindenkor hatályos Balesetvizsgálati Utasítás, az F.3. sz. Utasítás, a Válságkezelési és válságkommunikációs utasítás, valamint a Munkavédelmi Szabályzat tartalmazza.

Rendkívüli események felszámolásával kapcsolatos beszerzések esetében a mindenkor hatályos Beszerzési utasítás az irányadó.

4.1.2 A segélynyújtásnál és helyreállításnál az alábbi fontossági sorrendet kell betartani:

- személyek mentése,
- tűz oltása,
- veszélyes áru szabadba jutásának megszüntetése,
- további anyagi kár, vagy környezetszennyezés megelőzése,
- az anyagi javak mentése és a vasúti pálya felszabadítása (műszaki mentés, segélynyújtás),
- a vasúti pálya és berendezéseinek helyreállítása,
- vonatforgalom megindítása,
- környezeti károk felszámolása.

4.1.3 A BM OKF szervezeteinek helyszíni mentési és segélynyújtási feladatai kiterjednek:

- a veszélyeztetett személyek mentésére,
- a tűz terjedésének megakadályozására,
- az anyagi javak védelmére,
- a tűz eloltására,
- a szükséges biztonsági intézkedésekre,
- a tűz közvetlen veszélyének elhárítására.

4.1.4 A BM OKF szervezetei – jogszabály, valamint az Együttműködési Megállapodás alapján a MÁV Pályaműködtetési Zrt. kárhelyparancsnokának igénye esetén, a 4.9.7 és 4.9.8 pontok rendelkezéseire figyelemmel – közreműködnek, illetve segítséget nyújtanak a 4.1.3 pontban foglaltakon kívül olyan esetben is, ha:

- a vasúti műszaki mentés során tűz, robbanás vagy egyéb veszély áll fenn,
- a feladat elvégzéséhez a katasztrófavédelemnél rendszeresített eszközök alkalmasak, és ilyen eszközökkel a helyreállításra kötelezett vasúti szervezet a helyszínen nem vagy nem kellő mennyiségben rendelkezik, ha a vasúti kárelhárítási feladat a számára jogszabályokban meghatározott, alapvető állami tevékenység biztosítását nem veszélyezteti.

4.1.5 A honvédségi erők a mentési és segélynyújtási feladatokba – a MÁV Pályaműködtetési Zrt. kárhelyparancsnokának igénye alapján a 4.9.7 pontban szabályozottak szerint – akkor vonhatók be, ha:

- rendkívüli időjárási körülmények akadályozzák a mentési munkákat,

- rossz terepviszonyok, nehezen megközelíthető baleseti helyszínek, a sérültek nagyobb távolságra, kézi eszközökkel történő szállításának szükségessége különleges eszközök igénybevételét indokolja,
- a mentéshez szükséges különleges technikai eszközökkel (pl. lánctalpas járművel) csak a honvédség rendelkezik.

4.1.6 A rendőrség – a helyszíni szemle feladatain túlmenően – intézkedik:

- a helyszín biztosításáról, annak körülhatárolásáról,
- a terelő utak kijelöléséről, a közúti forgalom irányításáról.

4.1.7 A MÁV Pályaműködtetési Zrt. feladata:

- a baleseti helyszín ideiglenes (a hatóság kiérkezéséig) – rendőrségi helyszínelés hiánya esetén végleges – határolása, biztosítása, előkészítése a műszaki mentési és segélynyújtási feladatok megkezdéséhez,
- közreműködik a katasztrófavédelem mentési, segélynyújtási feladatainak ellátásához szükséges feltételek biztosításában, és ennek érdekében a vasúti intézkedéseket megteszi,
- veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutása esetén a környezeti kárelhárítást követő mentesítés végrehajtásával kapcsolatos biztonsági intézkedések megtétele, a mentesítés végrehajtása (ha az esemény nem igényel hatósági közreműködést), mentesítő anyag biztosítása,
- a vasúti pálya felszabadításához, a vonatforgalom megindításához szükséges intézkedések megtétele,
- a vizsgálatokban a rendőrséggel, illetve más illetékes hatóságokkal, szervezetekkel az együttműködés biztosítása,
- közreműködik a kisiklott járművek pályára (vágányra), más járműre emelésében vagy úrszelvényen kívülre helyezésében,
- a rongálódott pályavasúti eszközök (pálya, felsővezeték, biztosítóberendezés), műtárgyak helyreállítása,
- a vasúti forgalom megindítása,
- a rendkívüli esemény miatt bekövetkezett környezeti károk felszámolása,
- a Szolgáltató és a mentésben, elhárításban, helyreállításban érintett szervezet tájékoztatása minden olyan adatról, információról, amely a kapcsolattartáshoz, a műszaki mentéshez, a vegyi elhárításhoz és a vasúti forgalom helyreállításához szükséges.

4.1.8 Amennyiben a MÁV Pályaműködtetési Zrt. illetékes szervezete a 4.1.7 pontban foglalt feladatokat a Szolgáltató bevonásával, a MÁV-csoport társaságaival és saját szervezeteivel, eszközeivel nem képes ellátni, köteles közreműködőt igénybe venni, erre vonatkozóan megállapodást, szerződést kötni. Közreműködő igénybevétele esetén a szerződéses partner(ek) listáját az igénybe vehető eszközök és a rendelkezésre állási idők megjelölésével a szerződőnek a kárhelyparancsnok tudomására kell hozni.

4.1.9 Az együttműködésben részt vevő (4.1.3 - 4.1.6 pontokban említett) szervezetek helyszínre kivonuló egységeit saját illetékes vezetőjük irányítja. A résztvevő szervezetek között a munkák

irányítását a helyszíni mentési munkák jellege és fázisa határozza meg, a 4.1.2 pontban meghatározott fontossági sorrend figyelembevételével:

- az egészségügyi kárhelyparancsnok végzi és irányítja a sérültek kiszabadításával és ellátásával kapcsolatos feladatokat, amelynek keretében jogosult utasítást adni a résztvevő más szervezetek vezetőinek,
- tűz esetén, illetve műszaki mentést igénylő esetekben – jogszabályokban meghatározottak szerint – a katasztrófavédelmi egység vezetője jogosult utasítást adni az együttműködésben résztvevő más szervezetek vezetőinek,
- veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutása esetén – a katasztrófavédelmi szervezet vezetőjével egyeztetetten – a VVESz ügyeletes vezetője irányítja a mentési munkákat, a további veszélyek megelőzésére irányuló tevékenységet,
- a rendőri erők vezetője a helyszín biztosítása és a nyomozati munka lefolytatása vonatkozásában adhat utasítást.

A katasztrófavédelmi szervezet közreműködő, segélynyújtó tevékenysége a mentés befejezéséig, a veszélyhelyzet elhárításáig tart. Ezt követően – a katasztrófavédelmi szervezettel egyeztetve – a további irányítási feladatokat a MÁV Pályaműködtetési Zrt. kárhelyparancsnoka veszi át.

4.1.10 A vasúti pálya (vágány) felszabadítását, a helyreállítást akkor lehet megkezdeni, ha:

- a személyek mentése, tűz oltása befejeződött,
- veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutásának, valamint a környezeti károkozásnak a veszélye nem áll fenn, a kármentesítés – szükség esetén – befejeződött, vagy annak hiánya nem akadályozza a vasúti közlekedést, nem jelent veszélyt a vasúti közlekedés szereplőire, és nem akadályozza a kármentesítést,
- a nyomrögzítés, helyszínelés befejeződött,
- nem fenyeget a rendkívüli esemény következményeinek súlyosbodása,
- a vagyonvédelem biztosítására a szükséges intézkedések megtörténtek.

4.1.11 A vasúti pálya (vágány) felszabadítása, helyreállítása csak abban az esetben halasztható, ha:

- olyan vasúti vágányon történt a rendkívüli esemény, amely a meghirdetett szolgáltatások teljesítését nem befolyásolja,
- a vonatforgalom sűrűsége, a személyszállító vonatok utasforgalma ezt lehetővé teszi, és az utasok autóbusszal történő elszállítására az intézkedések megtörténtek, illetve a megrendelt autóbuszokat a közúti szolgáltató visszaigazolta.

A vasúti pálya felszabadításának halasztásáról – a kárhelyparancsnok kezdeményezésére, a vállalkozó vasúti társaságok irányítószolgálatával történt egyeztetés alapján – a MÁV Pályaműködtetési Zrt. hálózati főüzemirányítója dönt.

A döntésről a területileg illetékes területi főüzemirányítót és valamennyi, az F.3. sz. Utasítás szerinti hálózati operatív főüzemirányítót, diszpécser, villamos üzemirányítót, a vállalkozó vasúti társaságok irányító, illetve kapcsolattartó szolgálatát tájékoztatni kell.

4.1.12 A vasúti pálya felszabadításának megkezdése legfeljebb a rendkívüli esemény bekövetkezésétől számított első munkanapig halasztható.

4.1.13 A vasúti pálya felszabadításának elhalasztása esetén a biztonságos közlekedés érdekében szükséges intézkedéseket a szakmailag illetékes, illetve a vasúti pálya és annak tartozéka üzemeltetésért felelős szervezet operatív irányítója, diszpécser a kárhelyparancsnokkal egyeztetve köteles megtenni.

4.1.14 A MÁV Pályaműködtetési Zrt. és a Szolgáltató – segélynyújtáshoz és a következmények felszámolásához használt – eszközeinek karbantartásáról, folyamatos rendelkezésre állásáról az állagban tartó szervezeti egység, illetve a Szolgáltató köteles gondoskodni. Más célú felhasználás, tervezett karbantartás vagy szükség szerinti javítás miatt átmenetileg kieső eszközökről, a készenléti tevékenységből átmenetileg kivont egységekről haladéktalanul és kimutathatóan értesíteni kell a hálózati főüzemirányítót, területi főüzemirányítókat, akiknek ezt a szolgálat átadásakor írásban a következő szolgálatnak át kell adniuk.

A készenléthez történt visszahelyezésről haladéktalanul értesíteni kell az előbbi bekezdésben szereplőket.

4.1.15 Az utasítás rendelkezéseit vasút-villamos pályahálózaton a 8. mellékletben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

4.2 A műszaki mentés, segélynyújtás és helyreállítás felelős vasúti irányítója

4.2.1 A segélynyújtás és helyreállítás felelős vasúti irányítója a MÁV Pályaműködtetési Zrt. kárhelyparancsnoka, aki a helyszínen köteles tartózkodni, kivéve a 4.2.5., 4.2.6. és 4.2.13. pontban foglalt eseteket.

A munkák gyors és szakszerű elvégzéséért, összehangolásáért személyesen felelősek:

- a Szolgáltató műszaki elhárítás vezetője
- a baleset jellegétől függően, ha a helyreállításban egyidejűleg több egység érintett, a Szolgáltató részéről a kárhelyparancsnok-helyettes,
- a rendkívüli esemény következményeitől függően a VVESz ügyeletes vezetője, továbbá
- a baleset helyszínétől és az esemény jellegétől függően az elhárításban érintett további MÁV-csoport szervezetekhez tartozó elhárító egységek vezetői, valamint a forgalmi összekötő.

4.2.2 A kárhelyparancsnokokat – a pályavasúti biztonsági szervezet területileg illetékes vasútbiztonsági vezetőivel egyeztetve – a pályavasúti területi szervezetek vezetői jelölik ki.

A műszaki elhárítás vezetőket és a VVESz ügyeletes vezetőjét a Szolgáltató jelöli ki.

A kárhelyparancsnokok, műszaki elhárítás vezetők és kárhelyparancsnok-helyettesek szolgálati beosztását havonta úgy kell elkészíteni, hogy területenként folyamatosan – munkaidőn kívül készenléti szolgálatban – rendelkezésre álljanak.

4.2.3 A szolgálati beosztásról havonta a tárgyhót megelőző hónap 25. napjáig a Szolgáltatónak tájékoztatni kell a MÁV Pályaműködtetési Zrt. hálózati főüzemirányítóját, az illetékes területi főüzemirányítót, a biztonsági szervezet területi vasútbiztonsági szervezetének szakmai irányítóját, továbbá a hálózati személyszállítási és vontatási főirányítót, valamint hálózati gépész diszpécser.

A szolgálati beosztás operatív irányító szervezeteknek történő megküldése – saját szervezeteiken belül – a hálózati személyszállítási és vontatási főirányító, valamint a hálózati gépész diszpécser feladata.

4.2.4 A kárhelyparancsnokot minden olyan rendkívüli eseményről értesíteni kell, amikor a dologi következmények miatt vonal- vagy pályaelzárás történt. A műszaki elhárítás vezetőt abban az esetben kell értesíteni, amennyiben a rendkívüli esemény miatt műszaki mentő és segélynyújtó egység riasztása szükséges az esemény következményeinek felszámolásához. A kárhelyparancsnok értesítése a Válságkezelési és válságkommunikációs utasítás szerint történik.

A kárhelyparancsnok, valamint a műszaki elhárítás vezető, kárhelyparancsnok-helyettes helyszínre jutását, a feladatai ellátásához, valamint a kapcsolattartáshoz szükséges távközlő eszközöket az illetékes pályavasúti területi szervezet, illetve a Szolgáltató saját hatáskörben biztosítja.

4.2.5 Az értesítés és a rendelkezésre álló információk alapján a kárhelyparancsnok – ezen utasítás 4.2.6 és 4.2.13 pontjaira figyelemmel – dönt, hogy a helyszínen irányítja a műszaki mentési, segélynyújtási és elhárítási munkákat, vagy azzal megbízza a kárhelyparancsnok-helyettest vagy a műszaki elhárítás vezetőjét.

4.2.6 Abban az esetben, ha a kárhelyparancsnok nincs jelen, de a MÁV Pályaműködtetési Zrt. biztonsági szervezetének illetékes területi vasútbiztonsági szervezete által felkért pályalétesítményi vasúti szakértő helyszíni vizsgálatot végez, a vasúti forgalom helyreállítására vonatkozó ügyekben kárhelyparancsnokként járhat el. Döntéseit a jelen nem lévő kárhelyparancsnokkal telefonon egyeztetve hozhatja meg.

4.2.7 A kárhelyparancsnok-helyettes a helyszínen köteles a műszaki mentési, segélynyújtási és helyreállítási munkákat irányítani, amennyiben a rendkívüli esemény dologi következményei

- vonalelzárást vagy
- több vágányú fővonalon pályaelzárást okoztak, vagy
- a rendkívüli esemény állomáson vagy rendező pályaudvaron történt és a vasúti pálya- és berendezés rongálódásának mértéke a meghirdetett szolgáltatások teljesítését hátrányosan befolyásolja, továbbá,
- ha a műszaki mentés, valamint a helyreállítás több szakmai szervezet összehangolt tevékenységét igényli, vagy
- a Szolgáltató ezt tartja indokoltnak.

Amennyiben a rendelkezésre álló információk nem elégségesek a következmények egyértelmű megállapítására, úgy a kárhelyparancsnok-helyettesnek a helyszínen kell döntenie, hogy a műszaki mentési, segélynyújtási és elhárítási munkák milyen szintű (kárhelyparancsnok-helyettesi vagy műszaki elhárítás vezetői) irányítást igényelnek.

4.2.8 A kárhelyparancsnok helyszíni irányító tevékenysége kiterjed valamennyi olyan dologi következmény felszámolására – az akadályt okozó eszköz, vasúti jármű, berendezés, stb. tulajdonosától függetlenül –, amely a pálya felszabadítása és a következmények elhárítása érdekében szükséges.

4.2.9 A kárhelyparancsnok, a kárhelyparancsnok-helyettes és a műszaki elhárítás vezető teljes körű helyszíni intézkedési jogosultsága az elsődleges életmentési, segélynyújtási, veszélyelhárítási (beleértve a veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutása miatti elhárítási feladatokat is) és tűzoltási feladatok befejezésétől a forgalom teljeskörű megindításáig tart, és valamennyi elhárításban részt vevő szervezeti egységre kiterjed.

4.2.10 A vasúti társaságok a balesettel, illetve a mentéssel kapcsolatosan nem adhatnak utasítást a kárhelyparancsnoknak, a kárhelyparancsnok-helyettesnek, a műszaki elhárítás vezetőjének, kizárólag arra jogosultak, hogy tájékoztatást kérjenek, és kapjanak. A MÁV Pályaműködtetési Zrt. hálózati főüzemirányítója vagy az általa ezzel a feladattal megbízott rendkívüli helyzeteket kezelő irányító, illetve a területi főüzemirányító az F.3. sz. Utasítás vonatkozó pontjai alapján – nem műszaki jellegű – javaslatot tehet a kárhelyparancsnoknak a balesettel és a mentéssel kapcsolatosan.

4.2.11 Veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutása esetén az ebből eredő veszély elhárításáig az irányítási feladatokat a VVESz ügyeletes vezetője látja el, akinek ezzel összefüggő rendelkezési jogosultsága valamennyi társaságra és szakmai területre kiterjed.

4.2.12 A műszaki mentési és segélynyújtási, valamint helyreállítási munkák helyszíni irányításakor a tevékenységet irányító vezetők, Kárhelyparancsnok, Kárhelyparancsnok-helyettes, illetve Műszaki elhárítás vezető felirattal ellátott jó láthatóságot biztosító védőruházatot (védőmellényt) és névjegykártyát tartalmazó kitűzőt, valamint fehér színű fejjvédő sisakot kötelesek viselni.

4.2.13 A kárhelyparancsnok a vasúti pálya felszabadítási, illetve helyreállítási munkák irányításával esetleg megbízhatja a szakmai helyreállítás vezetőt, amennyiben a helyreállítás kizárólag egy elhárító egység felelősségi körébe tartozik. Amennyiben több eltérő szakmai területet érintő elhárító egység párhuzamosan végez segélynyújtási, illetve elhárítási munkát egyazon körzeten belül, úgy az irányítási feladatokat a kárhelyparancsnok nem adhatja át.

Az eseti megbízást a kárhelyparancsnok szóban adja meg és erről értesíti a területi főüzemirányítót, a szakmai helyreállítás vezetőt, a hálózati személyszállítási és vontatási főüzemirányítót, a szakmailag illetékes hálózati diszpécser és a rendkívüli helyzeteket kezelő irányítót.

4.2.14 A műszaki elhárítás vezető az irányítási feladatok ellátásakor köteles folyamatos munkakapcsolatot tartani

- a rendkívüli eseményben érintett, a helyszínnel közvetlenül szomszédos forgalomszabályozóval,
- a területi főüzemirányítóval, aki értesíti a hálózati főüzemirányítót,
- a szakmailag illetékes hálózati, területi diszpécseret.

4.2.15 A kárhelyparancsnok felelős a munkavégzés, a vágányzári munkák lemondhatósága műszaki és biztonsági feltételei, a vasúti járművek továbbíthatósági feltételei meghatározásáért, valamint a munkák befejezésének előjegyzésére vonatkozó előírások betartásáért, továbbá a mentésben, segélynyújtásban érintett vonat (vasúti jármű) tovább közlekedésének engedélyezéséért.

4.2.16 A műszaki mentési, helyreállítási munkák elhúzódása esetén

- a MÁV Pályaműködtetési Zrt. létszámába tartozó – a műszaki mentési, helyreállítási munkában érintett – munkavállalók váltásáról a kárhelyparancsnok, illetve a szakmai helyreállítás vezetők kötelesek gondoskodni,
- a kárhelyparancsnok váltásáról az illetékes pályavasúti területi szervezet vezetője köteles gondoskodni,
- a Szolgáltató létszámába tartozó műszaki mentési egység (vezető és fizikai állomány) váltásáról a műszaki elhárítási vezető vagy a kárhelyparancsnok-helyettes köteles gondoskodni.

A kárhelyparancsnoki szolgálat átadásához a helyreállítási helyszínen az átadó szóban részletesen – a szolgálat többszöri átadása esetén írásban – kell tájékoztatni az átvevőt:

- a helyreállítási munkák helyzetéről,
- a folyamatban lévő intézkedésekről,
- a forgalmi helyzetről,
- minden olyan információról, amely a munkák folyamatos végzéséhez szükséges.

A szolgálat átvételről a kárhelyparancsnoki feladatot átvevő a területi főüzemirányítót tájékoztatja, aki a változásról tájékoztatja a hálózati főüzemirányítót.

Az utasítás rendelkezéseit kell alkalmazni a szakmai helyreállítás vezetők szolgálat átadása-átvétele esetén is.

4.2.17 A MÁV Pályaműködtetési Zrt. pályahálózat működtetésben illetékes felsővezetője a műszaki mentési, segélynyújtási, helyreállítási, vegyi elhárítási munkákhoz a Szolgáltatón kívül az eseti igénybevétel lehetőségére megfelelő eszközökkel rendelkező; veszélyes anyagok előállítását, feldolgozását végző harmadik személlyel – a biztonsági szervezet tájékoztatása és a hatályos (köz)beszerzési jogszabályok és belső utasítások (a mindenkor beszerzési utasítás és a mindenkor hatályos társasági közbeszerzési szabályzat) betartása mellett – megállapodást köthet, mely tartalmazza:

- a harmadik személy milyen eszközt tud biztosítani, és annak főbb jellemzőit, illetve milyen típusú események elhárításában tud segítséget nyújtani,
- a rendelkezésre állás időszakait,
- a riasztástól számított várható indulási időt,
- a riasztás módját, feltételeit.

A harmadik személy igénybevételére vonatkozó megállapodás alapján a helyi adottságokra figyelemmel a kárhelyparancsnok vagy a vegyi elhárítás érdekében a VVESz ügyeletes vezetője jogosult dönteni a harmadik személy bevonásáról. Ilyen esetekben a harmadik személy értesítésére a kárhelyparancsnok vagy a VVESz ügyeletes vezetője igényére a pályavasúti (hálózati) diszpécser, illetve a vegyi elhárítás érdekében a rendkívüli helyzeteket kezelő irányító köteles intézkedni az – előzetesen írásban a tudomására hozott – megállapodásban foglaltak szerint. A munkák helyszíni irányítója a kárhelyparancsnok, illetve a VVESz ügyeletes vezetője.

4.2.18 A kárhelyparancsnok, a rendkívüli helyzeteket kezelő irányító, a hálózati és a területi főüzemirányító, valamennyi operatív hálózati és területi főüzemirányító, pályavasúti (hálózati) diszpécser, villamos üzemirányító, szakmai helyreállítás vezető a kapott értesítéseket,

rendelkezéseket, az általa tett intézkedéseket, riasztásokat köteles az időadatok feltüntetésével előjegyezni, illetve azokról feljegyzést készíteni.

A kárhelyparancsnok ezeken kívül köteles a következmények elhárításának főbb fázisait, jármű beemeléseket és minden olyan adatot előjegyezni az időpontok feltüntetésével, mely a segélynyújtás és helyreállítás folyamatának utólagos értékelését lehetővé teszi, és ezekről a területi főüzemirányítót tájékoztatni, aki a változásról tájékoztatja a hálózati főüzemirányítót.

4.2.19 A kárhelyparancsnok, a műszaki elhárítási vezető, valamint a kárhelyparancsnok-helyettes feladatait – összefoglalva – a 2. sz. melléklet tartalmazza.

4.3 Helyszíni intézkedés személyszállító vonattal történt baleset esetén

4.3.1 Személyszállító vonatot érintő baleset esetén a vonatszemélyzet köteles a személyek mentésében és a segélynyújtásban a munkaköri feladataik ellátásához előírt képzettségüknek, és egyéni képességeiknek megfelelően részt venni, az utasok biztonsága érdekében szükséges intézkedések végrehajtásában közreműködni.

4.3.2 Amennyiben a 4.1.2 pontban meghatározott fontossági sorrendet alapul véve a személyek mentése a vonatszemélyzet közreműködését már nem igényli, akkor kötelesek a várakozás várható időtartamáról, az átszállásos közlekedésről, a csatlakozási lehetőségekről – a területi személyszállítási főirányítótól, vagy szükség esetén a területi főüzemirányítótól kért és kapott információk alapján – az utasokat tájékoztatni.

4.3.3 Nyíltvonalon – rendkívüli esemény miatt – feltartóztatott vonat esetén az utasok figyelmét fel kell hívni a leszállás veszélyeire. Amennyiben közvetlen veszély (pl. járművet érintő tüzeset) nem fenyeget, illetve felsővezeték szakadásnál feszültségmentesítésig általános eljárás szerint az utasokat a vonaton kell tartani.

4.3.4 Amennyiben a vonat hosszabb idejű feltartóztatása miatt az utasok csak helyszíni átszállással vagy autóbusz igénybe vételével folytathatják útjukat, úgy a vonatszemélyzet köteles az utasok részére (amennyiben szükséges a Katasztrófavédelem közreműködésével) az átszállásban segítséget nyújtani.

4.3.5 Az utasok tájékoztatása tényszerűen csak az utazásukkal, utazási céljuk elérésével összefüggő információkra terjedhet ki. Nem tartalmazhat olyan információt, amely pánikot, zavart idézhet elő, vagy amely csak az eseményt követő vizsgálat bizonyított megállapításain alapulhat. Az e szabályoknak megfelelő tartalmú közleményekhez szükséges információkat a kárhelyparancsnok vagy az általa megbízott munkavállaló köteles közölni a területi főüzemirányítóval.

4.4 A következmények elsődleges felmérése a helyszínen

4.4.1 A rendkívüli esemény bejelentésére vonatkozó szabályokat a Balesetvizsgálati Utasítás és a mindenkor hatályos Válságkezelési és válságkommunikációs utasítás tartalmazza. A műszaki mentés, segélynyújtás és a következmények felszámolása érdekében – a bejelentést követően – fel kell mérni azokat a legfontosabb adatokat, melyek az intézkedések mielőbbi szervezéséhez, végrehajtásához szükségesek.

4.4.2 A rendkívüli esemény következményeiről az elsődleges adatok összegyűjtését állomáson történt eseménynél a forgalomszabályozó munkavállaló, közlekedő vonattal történt eseménynél a vonatszemélyzet végzi, az esemény jellegétől függően. Nyílt vonalon történt rendkívüli eseményről az adatokat általában a mozdonyvezető, akadályoztatása esetén vagy az esemény jellegétől függően a személyszállító vonat vezetőjegyzője, vagy a vonatszemélyzet más tagja, illetve bármely esetben a helyszínt érkező intézkedésre jogosult és kötelezett munkavállaló köteles összegyűjteni. A szakszerű adatszolgáltatás érdekében – a lehetőségekhez mérten – igénybe kell venni a rendelkezésre álló további vasúti munkavállalók közreműködését.

4.4.3 A kárhelyparancsnok elsődleges helyszíni adatgyűjtésének az alábbiakra kell kiterjednie:

- a jelentést tevő neve, beosztása, vonattal történt esemény esetén vonatazonosító, mozdony pályaszáma, mozdonyvezető neve, honállomása, elérhetősége,
- az esemény ideje, pontos helyszíne (állomáson: váltó száma, peron, jelző stb., nyíltvonalon: két szomszédos szolgálati hely, szelvényszám, mely nyíltvonali szolgálati helyhez van közelebb stb.),
- a sérült személyek száma, kiszabadításukhoz a műszaki mentés szükségessége, az elhalálozott személyek száma, további személyek veszélyeztetése, anyagi kár keletkezése fennáll-e,
- mentő, katasztrófavédelem, rendőrség szükségessége,
- a baleseti helyszín megközelíthetőségére vonatkozó adatok,
- felsővezetékszakadás esetén a leszakadt felsővezeték helyzetére (pl. rajta van-e a szerelvényen) és állapotára (pl. ki van-e kapcsolva vagy lett erre rendelkezés kiadva) vonatkozó megállapítások,
- esemény pontos leírása,
- két- vagy többvágányú pálya, valamint párhuzamos pályák esetén a szomszédos vágány(ok) járható(ak)-e, állomáson az esemény helyszíne kerülhető-e, vannak-e személyek, járművek, műtárgyak, stb. az ürszelvényben,
- környezetszennyező anyag került-e a szabadba, illetve szabadba jutása folyamatosan fennáll-e (pl. dízelmozdonyból gázolaj, villamos vontatójármű esetén transzformátorolaj, veszélyes áruval rakott kocsik rakománya, stb.), ennek mennyisége,
- a megrongálódott pályaszakasz hossza, a megrongálódás mértéke,
- a baleset helyszínének körülményei (egyenes, íves pályaszakasz, bevágás, töltés, műtárgy, szelvényszám adatok megadásával),
- villamos üzemre berendezett pályán a kidőlt vagy megrongálódott felsővezetéki oszlopok száma, a megrongált felsővezeték hossza,
- a kisiklott vontató- és vontatott vasúti járművek típusa, járműazonosítója, a járművek eltávolodásának mértéke a vágánytól,
- veszélyes áruval rakott kocsi sérülése, az áru RID száma,
- a kisiklott járművek elhelyezkedése a vasúti pályához, illetve más járművekhez képest (felborult, oldalára dőlt, megbillent, a járművek egymás fölé kerültek, torlódtak, keresztbe fordultak),
- áruval rakott kocsi sérülése esetén – ha az a helyszínen megállapítható – az áru fajtája,
- konténerrel rakott kocsi kisiklása esetén a konténerek helyzete,
- a kisiklott, megrongálódott járművek futóművén elsődlegesen (szemrevételezéssel) észlelhető sérülések,
- egyéb további fontosnak ítélt adatok.

4.4.4 Veszélyes áru vagy anyag ellenőrizetlen szabadba jutása esetén – függetlenül attól, hogy az baleseti következményként vagy attól függetlenül következett be – a VVESz vezetőjének a jelentése tartalmazza:

- hogy személyi sérülés, haláleset történt-e, mely a bejelentés a 4.4.3 pontban foglalt adatok megadásával történik,
- hogy további személyek veszélyeztetésének, anyagi kár keletkezésének veszélye fennáll-e, (a 4.4.3 pont szerinti, és e pontban nem említett lényeges információk),
- a sérült jármű, konténer főbb adatait,
- a veszélyes áru vagy anyag megnevezését és RID számát,
- a jármű sérülésére és annak mértékére vonatkozó adatokat (kocsi, konténer, kamion; a veszélyes áru milyen mértékben jut a szabadba, szivárog, csepeg, folyik és ennek mértéke),
- a súlyos környezetszennyezés, tűz, robbanás, személy- és vagyonbiztonság veszélyét,
- a további veszély megelőzése érdekében szükséges intézkedéseket.

Amennyiben a veszélyes áru vagy anyag ellenőrizetlen szabadba jutása nem baleseti következményként történt, a jelentésnek az alábbiakat is tartalmaznia kell:

- a 4.4.3 pont szerinti és e pontban nem említett lényeges információkat,
- a sérült jármű azonosítóját,
- a sérülés felfedezésének időpontját,
- a megtett intézkedéseket,
- a rendkívüli esemény helyére, környezetére, gépkocsival való megközelíthetőségére vonatkozó információkat (szolgálati hely, vágányszám, felsővezeték alatti vágány, szelvényszám, valamint a közút száma, km szelvényhez közeli csatlakozó út, becslő távolságok, útminőség, tájékoztató pontok, stb.).

4.4.5 A helyszíni következményekről az adatokat a területi főüzemirányító részére kell jelenteni. A területi főüzemirányító valamennyi rendelkezésre álló információról értesíteni köteles:

- a hálózati főüzemirányítót,
- a területi diszpécserket, villamos üzemirányítót.

A rendkívüli helyzeteket kezelő irányító valamennyi információról tájékoztatja a hálózati szintű diszpécserket, a villamos üzemirányítót, valamint veszélyes áru szabadba jutása esetén a hálózati főüzemirányító a VVESz központi ügyeletét, és a VVKU Értesítési Rendjében előírt vezetőket, hatóságokat, szervezeteket.

4.4.6 Amennyiben a rendkívüli esemény következményei más vasúti társaságot vagy a vasút üzemben tartásához szükséges eszköz tulajdonosát is érintik, erről a területi főüzemirányító, vagy rendelkezése alapján az illetékes forgalmi vonalirányító köteles távbeszélőn értesíteni az érintett vasúti társaságot, illetve az eszköz tulajdonosát megadott kapcsolattartója útján.

Amennyiben a baleset következményeinek helyreállítása a vállalkozó vasúti társaság részére kárt okozhat, a kárhelyparancsnoknak, illetve helyettesének lehetőség szerint gondoskodni kell a helyreállítás előtti állapotok dokumentálásáról (fénykép, vagy videó felvételek készítése), valamint erről tájékoztatni kell a vállalkozó vasúti társaság kijelölt képviselőjét.

4.5 A MÁV-csoportba tartozó társaságok és az érintett további vasúti társaságok szabályozási feladatai

4.5.1 Az összehangolt, gyors operatív intézkedések megtétele érdekében az F.3. sz. (Utasítás az üzemirányítási és az operatív irányítási szolgálat ellátására) és a Válságkezelési és válságkommunikációs utasítás (a továbbiakban: VVKU) szabályozza a hálózati és területi főüzemirányítók, diszpécserok, villamos üzemirányítók (elektrikusok) operatív feladatait, illetve azok ellátásához szükséges információk biztosításának eljárásrendjét.

4.5.2 A vasút-villamos pályaszakaszokra érvényes értesítési rendet a VVKU 1. számú mellékletén belül az Értesítési rend tartalmazza.

4.5.3 A szabályozásnak a forgalmi, pályalétesítményi, távközlési, biztosítóberendezési és felsővezeték szakterületekre kiterjedően tartalmaznia kell:

- A MÁV Pályaműködtetési Zrt. hálózatára hatályos Értesítési rendet,
- a kárhelyparancsnoki készenléti rendszer tervét, a beosztásról (név, telefonszám megadásával) az üzemirányítás értesítését,
- a szakmai helyreállítás vezetők, forgalmi összekötők megbízásának szakmai feltételeit, készenléti rendszerük szervezését és készenléti beosztásukról (név, telefonszám megadásával) a diszpécserok, villamos üzemirányítók (elektrikusok) értesítését,
- a pályafenntartási, biztosítóberendezési, villamos felsővezeteki állandó és változó helyű készenléteket, értesíthetőségüket,
- a vágányzárakról a pályafenntartás vagy pályalétesítményi diszpécserok tájékoztatását,
- főbb anyagok tárolási helyeit, a mindenkori hozzáférés lehetőségét,
- harmadik személy bevonásának szükségessége esetén a következmény nagyságától függően a döntési szinteket,
- a helyreállításhoz szerződés vagy megállapodás alapján bevonható vállalkozások értesíthetőségét,
- veszélyes árut közömbösítő anyagok tárolási helyeit, a tárolt mennyiséget,
- a helyreállítással kapcsolatos anyagok (pl. sín, zúzottkő, alj, stb.) tárolási helyét, mennyiségét,
- a segélynyújtással és helyreállítással kapcsolatos rendelkezések, intézkedések előjegyzését,
- a kárhelyparancsnokok, szakmai helyreállítás vezetők és a helyreállításban közreműködők képzési, továbbképzési és vizsgarendszerét.

4.5.4 A vasúti járművek műszaki mentését és a vegyi elhárítási tevékenységet szerződés alapján Szolgáltató végzi. A mindenkor hatályos szolgáltatási szerződésben rögzítettek közül a műszaki mentési egységek és a vegyi elhárító szolgálat telephelyeit, a rendelkezésre állási időtartamot (készenléti időt), az eszközöket és azok főbb jellemzőit, a kivonulási létszámot kivonatként a 4. sz. melléklet tartalmazza. Ezek rendelkezésre állását a MÁV Pályaműködtetési Zrt. biztonsági szervezete évente ellenőrzi.

A műszaki mentésre és vegyi elhárításra, segélynyújtásra irányuló szolgáltatás keretében a Szolgáltató gondoskodik:

- a műszaki mentésre szolgáló segélynyújtó eszközök (közúti segélynyújtó, vegyi elhárító gépjármű, vasúti segélyszerelevény, vasúti daruszerelvény) folyamatos üzemképességének fenntartásáról, elhárításra alkalmas állapotban való tartásáról,

- a kárhelyparancsnok-helyettesi készenléti rendszer megszervezésére és a beosztásról (név, telefonszám megadásával) az üzemirányítás értesítéséről,
- a műszaki mentő és segélynyújtó egységek elhelyezési, értesíthetőségi feltételeinek biztosításáról,
- a műszaki mentő- és segélynyújtó egységek riasztásától számított lehető legrövidebb indulási idő betartásáról,
- a műszaki mentő és segélynyújtó egységek előírt felszerelésének biztosításáról,
- vasúti mentő és segélynyújtó egységek készenléti tartásához szükséges személyzet, és - igénybevétel esetén - a kiszolgáláshoz szükséges vontatójármű és mozdonyvezető biztosításáról,
- a bármilyen okból ideiglenesen igénybe nem vehető műszaki mentő- és segélynyújtó eszközök, illetve kiszolgáló személyzet bejelentéséről a hálózati főüzemirányítónak, a területi főüzemirányítónak és a biztonsági szervezet központi vasútbiztonsági szervezetének,
- a vasúti vegyi elhárító szolgálat szervezetének elhelyezési, értesíthetőségi feltételeiről, a szükséges személyzet biztosításáról,
- a műszaki mentéssel, vegyi elhárítással, segélynyújtással összefüggésben kapott rendelkezések és intézkedések előjegyzési rendjének szabályozásáról,
- a műszaki mentési, segélynyújtó és a vegyi elhárító szolgálat személyzetének képzéséről és rendszeres oktatásáról.

4.5.5 A Szolgáltatónak a műszaki mentési készenléti szolgáltatást, illetve a balesetelhárítási tevékenységet és az ahhoz szükséges járműveket, eszközöket és kezelőszemélyzetet – a szolgáltatási szerződés teljes időszaka alatt a 4. sz. mellékletben meghatározott rendelkezésre állással – biztosítania kell.

Azokban az esetekben/azokon a helyeken, amikor/ahol a 4. sz. melléklet szerint csak 12 órás készenléti időt kell biztosítani, a készenléti időn kívül a működési területen bekövetkezett esemény esetén a mentést a legközelebbi készenléti egységgel kell ellátni.

4.5.6 Az Országos Haváriaközpont felelősségi körébe tartozó feladatok kivételével (a vonatforgalom akadályoztatásának esetére a közúti személyszállítást végző szolgáltatókkal vonatpótlásra kötött szerződések alapján az autóbuszok igénylésének és/vagy más személyszállító társaságok bevonásának a rendjét érintő kérdések, valamint az utastájékoztatással kapcsolatos feladatok stb.) a MÁV Pályaműködtetési Zrt. által üzemeltetett vasúti hálózatot igénybe vevő személyszállító vasúti társaságok szabályozzák:

- a vonatforgalom akadályoztatása esetére a személyszállítás fenntartásának biztosításához szükséges döntési szempontokat,
- a személyszállító vonatok szerelvény- és személyzetfordulóinak megváltoztatásával kapcsolatos intézkedéseket (pl. a budapesti fejállomás esetében a fordulási technológia),
- kerülő útirány kijelölését.

A veszélyhelyzeti kapacitáskorlátozás miatt a pályavasút által visszavont menetvonalak helyett szükséges új menetvonalak igénylésével kapcsolatos teendőket:

- a személykocsik és utasok vagyonvédelmével kapcsolatos intézkedéseket,
- a sérült járművek továbbításának – vasúti vágányon vagy járművön – és az ahhoz szükséges személyzet biztosításának rendjét.

4.5.7 Az áru fuvarozási tevékenységet végző vasúti társaságok alábbi kötelezettségeit, feladatait a hálózat-hozzáférési szerződésben kell előírni a következők szerint:

- az áruvédelem érdekében a rendkívüli esetekben szükséges intézkedések,
- az áru átrakásához szükséges intézkedési lehetőségek,
- az áru átrakásához szükséges infrastruktúra (pl. közúti daru) igénybevételének lehetőségei,
- kocsivizsgálók igény szerinti biztosításának lehetőségei
- a műszaki kárelhárításhoz, kármentesítéshez szükséges teherkocsi biztosítására vonatkozó rendelkezések,
- a teherkocsik vagyonvédelmével kapcsolatos intézkedések,
- a fuvaroztató felek értesítésére vonatkozó előírások,
- a tett intézkedésekről az érintett pályafenntartási diszpécser szolgálat, valamint a pályavasúti területi főüzemirányítók tájékoztatásának módja.

4.5.8 Rendkívüli esemény következtében kialakult válsághelyzetben, illetve válság esetén a kommunikációs feladatokat a mindenkor hatályos válságkezelési és válságkommunikációs feladatokról szóló vezérigazgatói utasítás szabályozza.

4.5.9 A katasztrófavédelmi szervezetektől igényelhető főbb eszközöket és azok telepítési helyeit – egyebek mellett – ezen utasítás 1. sz. melléklete tartalmazza.

4.6 Az operatív irányítók feladatai, felelőssége, hatásköre

4.6.1 Az operatív hálózati és területi szintű főüzemirányítók, forgalmi vonalirányítók, diszpécser, villamos üzemirányítók (elektrikusok) a rendkívüli esemény következményeinek ismeretében kötelesek a feladatkörükbe tartozó intézkedéseket megtenni a műszaki mentés és segélynyújtás, valamint a helyreállítás érdekében. Intézkedéseiket egymással és a hálózati főüzemirányítóval, rendkívüli helyzeteket kezelő irányítóval, illetve a területileg illetékes területi főüzemirányítóval egyeztetni kell.

4.6.2 A pályavasúti (hálózati) diszpécser – a területi diszpécser bevonásával – köteles intézkedni:

- a készenlétes szakmai helyreállítás vezető értesítésére, a területileg illetékes, illetve készenlétes tartó pályafenntartási szakasz riasztására,
- a hálózati főüzemirányítóval és helyreállítást végző szervezet képviselőjével egyeztetve, a rendkívüli esemény helyreállítását gátló vágányzárak felfüggesztésére, a munkaerő és munkagépek részleges vagy teljes átcsoportosítására,
- a vonatkozó szabályozásban előírt egyeztetési kötelezettség megtartásával a MÁV-csoporton kívüli vállalkozás bevonására, értesítésére,
- a készenlétesben tartott anyagok felhasználására, kárhelyre szállítására,
- a rendkívüli helyzeteket kezelő irányítóval egyeztetve a vasúti segélynyújtó és daruszerelvénység egységek közlekedési útirányának kijelölésére, esetleges közlekedési feltételeinek meghatározására,
- valamennyi helyreállításhoz szükséges üzemi vonat közlekedtetéséhez szükséges azonnali menetvonalak megrendeléséről,
- a vasúti daruk helyszínre érkezési helyzetét érintően a Szolgáltató kárhelyparancsnok-helyettesével.

A pályafenntartási területi diszpécser a feladatai mellett köteles rendszeresen kapcsolatot tartani a kárhelyparancsnokkal, kárhelyparancsnok-helyettessel, illetve a műszaki elhárítás vezetővel, továbbá szükség esetén intézkedni a feladatok koordinálásában.

4.6.3 A hálózati műszaki fődiszpécser szolgálat – a területi műszaki diszpécser szolgálat bevonásával – köteles intézkedni:

- a készenlétes szakmai helyreállítás vezető értesítésére,
- a baleset helyszínén a villamos felsővezeték feszültségmentesítésére,
- a felsővezeteki berendezés megrongálódása, vagy a műszaki mentési és segélynyújtási munkákhoz szükséges bontási, illetve helyreállítási feladatokat ellátó szervezet értesítésére, riasztására,
- a hálózati főüzemirányítóval és a helyreállítást végző szervezet képviselőjével egyeztetve a rendkívüli esemény helyreállítását gátló vágányzárak és nem vágányzár keretében végzett munkák felfüggesztésére, a munkaerő és munkagépek részleges vagy teljes átcsoportosítására.

A hálózati műszaki fődiszpécser szolgálat köteles rendszeresen kapcsolatot tartani a szakmai helyreállítás vezetővel és szükség esetén intézkedni a feladatok koordinálására.

4.6.4 A hálózati műszaki fődiszpécser szolgálat – a területi biztosítóberendezési diszpécser bevonásával – köteles intézkedni:

- a blokkmesteri szakaszok riasztására,
- a készenlétes szakmai helyreállítás vezető értesítésére,
- a hálózati főüzemirányítóval és a helyreállítást végző szervezet képviselőjével egyeztetve a rendkívüli esemény helyreállítását gátló vágányzárak és nem vágányzár keretében végzett munkák felfüggesztésére, a munkaerő részleges vagy teljes átcsoportosítására,
- a helyreállítás vezető rendelkezésére a MÁV-csoporton kívüli vállalkozás bevonására vonatkozóan.

4.6.5 A hálózati műszaki fődiszpécser szolgálat – a területi műszaki diszpécser szolgálat bevonásával – köteles intézkedni:

- a területileg illetékes, illetve készenlétes távközlési szakasz riasztására,
- műszaki mentéshez és segélynyújtáshoz a kárhelyparancsnok által meghatározott ideiglenes távközlési összeköttetés biztosítására,
- a hálózati főüzemirányítóval és a helyreállítást végző szervezet képviselőjével egyeztetve a rendkívüli esemény helyreállítását gátló vágányzárak és nem vágányzár keretében végzett munkák felfüggesztésére, a munkaerő részleges vagy teljes átcsoportosítására,
- a megrongálódott légvezeték, illetve kábel helyreállítása érdekében a helyreállító szervezet értesítésére, riasztására,
- a végleges helyreállításig a vonatforgalom fenntartásához, illetve megindításához szükséges távközlési összeköttetések biztosítására.

4.6.6 A Szolgáltató köteles – diszpécser szolgálatán keresztül – intézkedni:

- a rendelkezésre álló információk alapján – a kárhelyparancsnok-helyettesel egyeztetve – a vasúti segélynyújtó egység riasztására (4. sz. melléklet), az általa igényelt vontatójármű és mozdonyvezető biztosítására,
- a kárhelyparancsnok-helyettes rendelkezése szerint a körzetileg illetékes segélynyújtó egységen kívüli más segélynyújtó egységek igénybevételére, az ahhoz szükséges vontatójármű és mozdonyvezető biztosítására,
- a pályafenntartási (hálózati) diszpécserrel és a rendkívüli helyzeteket kezelő irányítóval egyeztetve a vasúti segélynyújtó és daru szerelvény egységek közlekedési útirányának kijelölésére, esetleges közlekedési feltételeinek meghatározására,
- a kárhelyparancsnok vagy a kárhelyparancsnok-helyettes rendelkezésére többlet vontatójármű biztosítására,
- a rendkívüli esemény miatt a vonatforgalom fenntartásához, valamint a helyreállításhoz, a mentesítő anyag helyszínre szállításához szükséges vontatójármű biztosítására vonatkozóan.

4.6.7 A hálózati személyszállítási és vontatási főirányító – a területi személyszállítási főirányítók, a területi vontatási főirányító és az Országos Havária Központ bevonásával – köteles intézkedni a hálózati főüzemirányítóval, illetve a rendkívüli helyzeteket kezelő irányítóval egyeztetve:

- a kerülő útirányon történő vonatközlekedtetés személyszállítási feladatainak végrehajtásáról,
- a veszélyhelyzeti kapacitáskorlátozás miatt a MÁV Pályaműködtetési Zrt. által visszavont menetvonalak helyett szükséges új azonnali menetvonalak igényléséről,
- az azonnali menetvonal alapján közlekedő belföldi személyszállító vonatok megrendeléséről, a személyzet, szerelvény és mozdonyfordulók módosításáról,
- vonalelzárás esetén az utasok autóbuszok igénybevételével történő elszállításáról,
- az utasok átszállással történő elszállításának megszervezéséről,
- a hatályos válságkezelési és válságkommunikációs feladatokról szóló utasításnak megfelelően az utastájékoztatásra vonatkozó szabályozások szerinti operatív utastájékoztatás megszervezéséről,
- a sérült járművek rendelkezés szerinti helyre továbbításáról,
- a sérült járművek szükség szerinti őrzésvédelméről, indokolt esetben a MÁV Pályaműködtetési Zrt. biztonsági szervezet vagyonvédelmi központi személyzetirányítójának bevonásával,
- az utasok kiszolgálása érdekében szükséges feladatokról,
- nyílt vonalon maradt vonat esetében az utasok elszállításáról, a Katasztrófavédelem közreműködésével.

A vasút-villamos vonalszakaszon a vonal irányítója az érintett személyzetet köteles az intézkedésekről tájékoztatni a vonalra kiadott végrehajtási utasítások alapján.

A területi személyszállítási és a vontatási főirányító az intézkedésekről köteles tájékoztatni a pályavasúti területi főüzemirányítót.

4.6.8 A MÁV Pályaműködtetési Zrt. rendkívüli helyzeteket kezelő irányítója – a rendkívüli esemény következményeire vonatkozó információk alapján – értesíti a közvetlenül érintett vállalkozó vasúti társaság(ok) operatív irányító szolgálatait és egyeztetést folytat:

- a műszaki mentéshez, illetve segélynyújtáshoz szükséges vontató-, és vontatott járművek, valamint egyéb műszaki eszközök (pl. forgóváz, egyéb teherkocsi fődarab) igénybevételéről, annak várható időtartamával és az elvégzendő feladatokkal együtt,
- a hálózati főüzemirányítóval egyeztetve a kerülő útirányon történő tehervonati közlekedéssel kapcsolatos teendőkről,
- a sérült teherkocsikban lévő áruk átrakásának szükségességéről,
- a VVESz ügyeletes vezetője felkérésére a veszélyes áru azonosításának igényéről,
- az áruvédelem megszervezésének szükségességéről,
- sérült teherkocsik továbbításának igényéről és feltételeiről,
- átfertéshez vagy átrakáshoz szükséges teherkocsi biztosításának szükségességéről.

4.7 A riasztott segélynyújtó egységek kivonulása

4.7.1 Az azonos elhárítási területre rendelt többféle segélynyújtó egység riasztása és kivonulása esetén a kivonuló személyzetnek összességében alkalmasnak kell lennie minden szükséges segélynyújtási feladat ellátására, a kivonuló egységek, eszközök kiszolgálására, kezelésére.

4.7.2 Amennyiben az elhárításhoz másik működési területre rendelt műszaki mentő egység kirendelésére is szükség van (pl.: másik daru vagy másik vasúti segélynyújtó szerelvény vagy közúti segélynyújtó gépjármű), az ehhez az egységhez szükséges kivonuló létszámot is biztosítani kell.

4.7.3 A kivonuló egységek létszámába a vasúti balesetelhárító daru és/vagy vasúti segélynyújtó szerelvény helyszínre juttatásához szükséges vontatójármű és annak személyzete nem tartozik bele.

4.7.4 A riasztást követően a műszaki mentési és segélynyújtó egységek kötelesek a lehető legrövidebb időn belül kivonulni a helyszínre. A vonuló egység műszaki vezetőjének feladata a szükséges létszám meghatározása és biztosítása legfeljebb a 4. sz. mellékletben meghatározott létszám maximumáig, valamint a segélynyújtáshoz szükséges üzemképes eszközök indulási feltételeinek megteremtése.

4.7.5 A segélyvonatok (vasúti segélynyújtó és daru szerelvény) részére szükséges azonnali menetvonaligénylés a pályafenntartási diszpécser feladata az erre szolgáló informatikai rendszerben. A pályafenntartási diszpécser a segélyvonatok részére szükséges menetvonaligénylés előtt köteles megvizsgálni, hogy a segélyvonat Rendkívüli küldeményként továbbítandó-e. Ennek érdekében köteles egyeztetni a segélyvonat járműveinek műszaki paramétereit a vállalkozó vasúti társaság hálózati gépészeti diszpécserével. Amennyiben a segélyvonat Rendkívüli küldeménynek minősül, úgy köteles egyeztetni a Belföldi rendkívüli küldemény és katonai szállítmányirányítóval és intézkedni a megfelelő engedély kiadása érdekében. A menetvonal igénylése során – amennyiben a segélyvonat Rendkívüli küldeménynek minősül – az erre vonatkozó adatokat a megrendelésre szolgáló rendszerben rögzítenie kell. Segélyvonat szükség esetén kiutalt menetvonal nélkül, menetrend nélküli vonatként több állomásközön át is közlekedtethető.

A rendkívüli helyzeteket kezelő irányító rendelkezése alapján az illetékes területi főüzemirányító köteles egyeztetni a pályafenntartási (hálózati) diszpécserrel, a gépész hálózati diszpécserrel a segélyvonat közlekedési útvonaláról, sebességéről és a különleges közlekedési feltételekről (pl. daru esetében a szükséges gémbéállítás), megfékezetttségére vonatkozó adatokról a teljes útvonalra.

A területi főüzemirányító ezekről az adatokról a segélyvonal kiindulási szolgálati helyét az illetékes forgalmi vonalirányító útján köteles értesíteni, akinek a feladata a segélyvonal vonatszemélyzetének Írásbeli rendelkezésen történő értesítése.

4.7.6 A helyszínen a riasztott szakmai szervezeti egységek képviselői kötelesek részletes felmérést készíteni a következményekről és a helyreállítás érdekében szükséges intézkedésekről és az eredményről a hálózati főüzemirányítót, valamint az érdekelt szakterületek operatív irányító szolgálatait a kárhelyparancsnokon keresztül tájékoztatni.

4.8 A következmények felszámolásának általános szabályai

4.8.1 A műszaki mentési tevékenységet többvágányú pályaszakasz esetén úgy kell irányítani és végezni, hogy a forgalom megindítása érdekében legalább egy vágány mielőbb felszabaduljon. A kisiklott, rongálódott járműveket úgy kell mozgatni, hogy azokban, valamint az egyéb vasúti berendezésekben a lehető legkisebb kár keletkezzen, és – amennyiben legalább egy vágányon a közlekedés fenntartható – a járható vágány forgalmában a lehető legkisebb zavartatást okozza. Amennyiben az adott munkafázishoz a közlekedés leállítása vagy korlátozása (pl. feszültségmentesítés) szükséges, azt a területi főüzemirányítóval előzetesen egyeztetni kell.

4.8.2 A baleseti helyszín megváltoztatása tekintetében a személyek mentése, tűz oltása, az újabb veszélyhelyzet-, a további környezetszennyezés, illetve anyagi kár megelőzése mindenkor elsőbbséget élvez. A további tevékenységek vonatkozásában a baleseti helyszínen a hatályos Balesetvizsgálati Utasítás vonatkozó rendelkezései szerint kell eljárni.

4.8.3 Amennyiben a következmények elhárításában a MÁV Pályaműködtetési Zrt. illetékes szakmai terület egysége(i) vesz(nek) részt, az elhárítást a kárhelyparancsnok irányítja a kárhelyparancsnok-helyettessel, az egyes szakmai helyreállítás vezetőikkel és a forgalmi összekötővel együttműködve. A következmények elhárításának sorrendjéről a kárhelyparancsnok-helyettessel egyeztetve a kárhelyparancsnok dönt.

4.8.4 A baleseti helyszínt a további veszélyek megelőzése, a vagyonvédelem biztosítása, valamint a mentés és segélynyújtás zavartalan végzése érdekében jelzőszalaggal vagy más módon körül kell határolni (le kell zárni) és a helyszínre irányított biztonsági szolgálattal vagy a rendőrség bevonásával meg kell akadályozni, hogy a munkaterületre illetéktelen személyek bejussanak.

A lezárt terület védelmét a területi főüzemirányító vagy a rendkívüli helyzeteket kezelő irányító igényelheti a MÁV Pályaműködtetési Zrt. biztonsági szervezet vagyonvédelmi központi személyzetirányítójától, illetve kérheti azt a vármegyei vagy az Országos Rendőr-főkapitányság ügyeletétől.

4.8.5 Minden olyan esetben, amikor a pályaelzárás nem baleset, tűz, veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutásának a következménye, vagy a kárhelyparancsnoki irányítást a dologi következményű baleset ezen utasítás 4.2.7. pontja szerint nem teszi szükségessé, a kárhelyparancsnok eseti megbízása alapján a helyszíni irányítási feladatokat a szakmai helyreállítás vezető látja el.

4.8.6 A segélynyújtás és helyreállítás közben a munkát végző egység(ek) vezető(i)je köteles(ek) gondoskodni a munkavégzéshez szükséges világításról, védőeszközökről. Felelős(ek) az ott dolgozók élet- és testi épsége védelmében szükséges biztonsági rendszabályok meghatározásáért és betartásáért a Munkavédelmi Szabályzat alapján.

4.8.7 A helyreállítási munkák közben is biztosítani kell az egészségre, testi épségre nem veszélyes munkafeltételeket. A munkavállalók a feladat teljesítése közben előállt veszélyhelyzetkor csak saját életük, testi épségük védelmében, vagy életmentésben vállalhatnak önálló elhatározással kockázatot. Az elhárításban résztvevők egymás életét, testi épségét nem veszélyeztethetik.

4.8.8 Harmadik személy mentési, segélynyújtási vagy helyreállítási tevékenységet végző munkavállalóit kimutathatóan tájékoztatni kell a biztonságos munkavégzés feltételeiről, különös tekintettel a vasúti terület speciális veszélyeire. A tájékoztatás a kárhelyparancsnok, távollétében a szakmai helyreállítás vezető feladata.

Amennyiben a műszaki mentési munkában ténylegesen részt vesz más, MÁV-csoporton kívüli munkavállaló, akkor a műszaki feltételekről a műszaki elhárítási vezető köteles a szükséges tájékoztatást megadni. Idegen nyelvű érintettség esetén az idegen felet bevonó MÁV-csoporton kívüli résztvevőnek gondoskodnia kell a megfelelő tolmácsolási feltételekről. MÁV-csoporton kívüli közreműködés szakmai megfelelőségéért az adott közreműködő tartozik felelősséggel.

4.8.9 A MÁV Pályaműködtetési Zrt. vagyonkezelésében lévő vasúti vonalakon más vasúti társaságot érintő rendkívüli esemény bekövetkezésekor a vasúti társaságnak a Vasúti törvény alapján együttműködési kötelezettsége van:

- a MÁV Pályaműködtetési Zrt. operatív irányítási szolgálatot végző munkavállalóival,
- a következmények elhárításának segítése,
- tájékoztatás minden olyan rendelkezésre álló információról, amely a segélynyújtás és a következmények elhárításához – különösen a veszélyes áru azonosításához szükséges,
- az eseményben nem érintett vonatok kerülő útirányon való közlekedtetése,
- a megrongálódott vagy futásképtelenné vált jármű elszállítása,
- a fuvarozott küldemény átrakása, átfejtése.

4.9 Súlyos vasúti balesetek esetén az elhárítás általános szabályai

4.9.1 A következmények elhárításának fontossági sorrendjét ezen utasítás 4.1.2 pontja tartalmazza. Ennek megfelelően a MÁV Pályaműködtetési Zrt. képviselőjében a kárhelyparancsnoknak a katasztrófavédelmi (tűzoltó) szervezet elhárítás vezetőjével kell egyeztetnie az elsődleges mentési feladatokat, és fel kell mérnie a baleseti helyszínt a teljes körű információ megszerzése érdekében.

4.9.2 A MÁV Pályaműködtetési Zrt. kárhelyparancsnokának a katasztrófavédelmi egység vezetőjével egyeztetnie kell:

- a személy(ek) mentése érdekében szükséges vasúti intézkedéseket,
- a tűz oltásához esetlegesen szükséges vasúti közreműködő intézkedéseket,
- veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutása esetén a munkabiztonsági és elhárítási intézkedéseket,
- a rendőrségi szervezet bevonásával a körzet lezárását, körülhatárolását.

Ellenőriznie kell, a további veszélyek megelőzése érdekében a megtett intézkedéseket, illetve azok megfelelőségét. A személyi következmények ellátásának, tűz oltásának, a környezeti és más további veszélyek megelőzésének időszakában a helyszíni munkákat a katasztrófavédelmi

egység vezetője irányítja. Ehhez a szükséges és lehetséges segítséget a kárhelyparancsnoknak biztosítani kell.

4.9.3 A kárhelyparancsnoknak a következmények elhárításához ellenőriznie és tisztázni kell

- a szakmai helyreállítás vezetők részéről tett és teendő intézkedéseket,
- a forgalmi helyzetet a forgalmi összekötővel és a területi főüzemirányítóval.

4.9.4 A riasztott egységek vezetői, valamint a szakmai helyreállítás vezetők a helyszínre történő kiérkezés után kötelesek jelentkezni a kárhelyparancsnoknál, és beszámolni a tett intézkedéseikről, illetve tájékozódni a mentési feladatok ellátását befolyásoló körülményekről, a mentéshez/elhárításhoz szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről, szükség esetén kezdeményezni további segélynyújtó és elhárító egységek kirendelését.

4.9.5 A kárhelyparancsnoknak a helyzet felmérésről, és a forgalmi akadály várható megszüntetésének idejéről, a szükséges személyszállítási és áru fuvarozási intézkedésekről tájékoztatni kell a hálózati főüzemirányítót és a területi főüzemirányítót. A hálózati főüzemirányító ennek alapján köteles tájékoztatni az érintett vasúti társaságokat, illetve egyeztetni a személyszállítási és áru fuvarozási feladatokat.

4.9.6 Nyílt vonalon történt baleset esetén a kárhelyparancsnok-helyettes a kárhelyparancsnokkal egyeztetve köteles intézkedni – a területi főüzemirányító bevonásával – a segélynyújtó egységek riasztásáról és kivonulásáról, a járművek sorrendjére, daruval szükséges jármű beemelése esetén a gémállásra. Együttesen döntenek más segélynyújtó egységek riasztásának szükségességéről. A kárhelyparancsnok-helyettes rendelkezésére a Szolgáltató biztosítja a szükséges vontatójárművet és mozdonyvezetőt.

Állomáson történt baleset esetén az illetékes helyi forgalmi szolgálat rendelkezik a vasúti járművek tolatási mozgásaira vonatkozóan.

4.9.7 Amennyiben a katasztrófavédelmi szervezet gépi egységeinek vagy a Magyar Honvédség eszközeinek bevonása szükséges, úgy ennek igényéről – a feladatok egyértelmű meghatározásával – a kárhelyparancsnoknak a hálózati főüzemirányítót kell értesítenie, aki a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főügyeletétől, illetve belföldi rendkívüli küldemény irányítón keresztül az MH Katonai Közlekedési Központ diszpécser szolgálatától jogosult azt kérni.

4.9.8 Veszélyes áru, vagy anyag ellenőrizetlen szabadba jutása esetén, amennyiben a rendelkezésre álló eszközök, védőeszközök nem elégségesek a környezeti kár enyhítéséhez, vagy a szükséges intézkedések a MÁV-csoportba tartozó társaságok jogosultságát és lehetőségét meghaladják, a VVESz ügyelet vezetője a hálózati főüzemirányítót köteles értesíteni, aki a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főügyeletétől, illetve a 4.2.17 pontban szabályozottak szerint a rendkívüli helyzeteket kezelő irányító a MÁV-csoporton kívüli vállalkozástól jogosult segítséget kérni.

4.9.9 A helyszín megváltoztatására az életmentés vagy tűz oltása érdekében adott rendelkezése kivételével –, bármilyen roncs, nyom eltávolítására a kárhelyparancsnok csak a rendőrségi szemlebizottság és a balesetvizsgáló bizottság(-ok) vezetőinek engedélye után rendelkezhet. A szakmai helyreállítás vezetők csak a kárhelyparancsnok engedélye alapján kezdenek meg a következmények elhárítását.

Az előzőektől eltérően a rendkívüli esemény helyszínének halaszthatatlan, az életmentés, a tűz oltása, a veszélyhelyzet megszüntetése érdekében szükséges megváltoztatását a változtatást elrendelő köteles írásban rögzíteni, illetve dokumentálni (fénykép, film stb.) és a dokumentumot az eljárásra illetékes szervezet (rendőrség, ügyészség, közlekedésbiztonsági szerv, vasúttársasági balesetvizsgálók) részére átadni.

4.9.10 Az elsődleges személymentési, további veszély-megelőzési feladatok után a következmények elhárításának irányítását a katasztrófavédelmi szervezet tűzoltási és műszaki mentési parancsnokától a MÁV Pályaműködtetési Zrt. kárhelyparancsnoka veszi át (4.1.9 pont).

4.9.11 A helyreállítás sorrendjét, a párhuzamosan végzendő munkákat a kárhelyparancsnok a kárhelyparancsnok-helyettesével és a szakmai helyreállítás vezetőikkel egyeztetve határozza meg. Amennyiben a pálya felszabadítása, a műszaki mentés, illetve tűzveszély, vagy egyéb okból a helyszíni biztosítás a katasztrófavédelem és/vagy a rendőrség közreműködését teszi szükségessé, úgy a kárhelyparancsnok ezt egyeztetni köteles a szervezet helyszíni egységének vezetőjével.

A helyreállítási munkák irányításánál követelmény:

- a feladatok egyértelmű meghatározása és kiadása,
- a munka-, tűz-, környezetbiztonsági feltételek biztosítása,
- az egyes munkaterületek elhatárolása,
- az egyes szakmai területek kapcsolódási pontjainak koordinálása.

4.9.12 A szakmai helyreállítás vezetők folyamatosan tájékoztatni kötelesek a kárhelyparancsnokot a helyreállítás helyzetéről, továbbá a szükséges eszköz- és létszámgényről a szakmailag illetékes hálózati diszpécser, illetve területi diszpécser, valamint a villamos üzemirányítók (elektrikusok)at. Ezekről a kárhelyparancsnok tájékoztatni köteles a hálózati és a területi főüzemirányítót is.

4.9.13 Amennyiben a teljes körű helyreállítás nem fejezhető be, de a pálya ideiglenes felszabadítása lehetővé teszi a forgalom megindítását, úgy az ideiglenes helyzetben szükséges forgalmi intézkedések megtétele érdekében a forgalmi összekötő – a szakmai helyreállítás vezetővel egyeztetve – rendelkezik. Amennyiben nincs a helyszínen összekötőként igénybe vehető forgalmi szakember, abban az esetben a területi főüzemirányító a szakmai helyreállítás vezetővel, a forgalmi vonalirányítóval és a szomszédos forgalomszabályozókkal egyeztetve rendelkezik.

4.9.14 Amennyiben a baleset utáni következmények elhárítása már nem igényli a MÁV-csoport, a pályavasúti szervezetek közötti, valamint a MÁV-csoporton kívüli szervezetekkel a folyamatos koordinációt, a kárhelyparancsnok a további irányítási feladatot átadhatja a szakmai helyreállítás vezetőnek, melyről a hálózati főüzemirányítót és a területi főüzemirányítót értesíteni köteles.

4.9.15 Amennyiben a súlyos következmények miatt a segélynyújtási és helyreállítási munkák időtartama szükségessé teszi, a munkákban résztvevők étkeztetésének, váltásának megszervezésére a kárhelyparancsnoknak (kárhelyparancsnok-helyettesnek) – a munkavállalókat vezénylő szolgálati hely vezetőjének bevonásával – intézkedni kell.

4.10 Dologi, nem súlyos következményű rendkívüli események helyreállítása

4.10.1 Minden olyan dologi következményű rendkívüli esemény bekövetkezésekor, amikor személyi sérülés nem történt és a következmények helyreállítása csak egy szakterület tevékenységét igényli, a kárhelyparancsnok a szakmai helyreállítás vezetőt bízhatja meg az irányítással, ezen utasítás 4.2.13 pontja szerint.

4.10.2. A 4.2.5 pontban szabályozottak szerint az eseti megbízás alapján irányítási feladatot ellátó szakmai helyreállítás vezető:

- felügyeli a harmadik személy által végzett helyreállítási munkákat és kapcsolatot tart a harmadik személy munkavezetőjével,
- irányítja a harmadik személy saját szakmai szervezet által végzett helyreállítási munkákat,
- egyezteti a munkákat a közvetlenül érintett szolgálati helyek forgalomszabályozójával, a szakmailag illetékes műszaki diszpécserrel szükség esetén a forgalmi vonalirányítóval vagy a területi főüzemirányítóval.

4.10.3 Amennyiben a helyreállítási munkák szükségessé teszik más szakmai terület bevonását, úgy az eseti megbízással rendelkező szakmai helyreállítás vezetőnek az illetékes területi főüzemirányítótól, vagy a területi műszaki diszpécser szolgálatától kell intézkedést kérnie.

4.10.4 Ideiglenes helyreállítás esetén a szakmai helyreállítás vezető – amennyiben átmeneti forgalmi korlátozás bevezetése válik szükségessé – köteles a területi főüzemirányító intézkedését kérni.

4.10.5 Az eseti megbízással rendelkező szakmai helyreállítás vezető felelős a munkabiztonsági feltételek és a munkavégzésre, valamint annak befejezése után az előjegyzésekre vonatkozó előírások megtartásáért.

4.10.6 Baleset esetén az eseti megbízással rendelkező szakmai helyreállítás vezető a helyszín megváltoztatására, illetve a helyreállítás megkezdésére az Utasítás 4.9.9 pontjában előírtak megtartásával adhat engedélyt.

4.11 A pálya felszabadítása személyi baleset esetén

4.11.1 Személyi sérüléssel járó baleset esetén – amikor dologi következménye a rendkívüli eseménynek nem volt, és a személy(ek) mentése műszaki segélynyújtást a MÁV-csoport társaságai részéről nem igényel:

- a vasúti pálya felszabadítását a rendőrségi helyszíni szemle vezetője engedélyezi a sérült ellátása, illetve a meghalt személy elszállítása után, vagy ha az nem akadályozza a vonatközlekedés megindítását (űrszelvényen kívül van),
- a szolgálati hely forgalomszabályozó munkavállalója a szolgálati helyen történt baleset esetén minden esetben, nyílt vonalon bekövetkezett esetben pedig lehetőség szerint köteles közreműködni a mentést és helyszíni vizsgálatot követően a pálya felszabadításában, és ehhez a szükséges forgalmi intézkedéseket megtenni.

4.11.2 Amennyiben a MÁV Pályaműködtetési Zrt. balesetvizsgálója is helyszíneli a rendkívüli eseményt, úgy a rendőrségi helyszíni szemle vezetőjével egyeztetve köteles a pálya felszabadítása érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni.

4.11.3 Nyílt vonalon történt személyi baleset esetén – amikor a szolgálati hely forgalomszabályozójának a helyszíni intézkedésre nincs lehetősége, illetve a MÁV Pályaműködtetési Zrt. részéről a helyszínelés azonnal nem kezdődik meg – a vonat továbbhaladására a rendőrségi helyszíni szemle vezetőjének engedélye után a mozdonyvezető köteles a forgalmi vonalirányító hozzájárulását megkérni, akinek az ehhez szükséges feltételekre vonatkozóan egyeztetnie kell a rendkívüli esemény helyszíne szerinti forgalomszabályozókkal.

4.12 Vasúti vegyi elhárítás, készenlét, feladatok

4.12.1 A MÁV Pályaműködtetési Zrt. az általa üzemeltetett pályahálózaton – Záhony térsége és a MOL Dunai Finomító területe kivételével – a RID (Veszélyes Áruk Nemzetközi Vasúti Fuvarozásáról szóló Szabályzat) szerint veszélyesnek minősülő áruk ellenőrizetlen szabadba jutásakor, vagy a szállítóeszközök meghibásodásakor a veszélyhelyzet elhárítását (környezeti kárelhárítást) külső Szolgáltató biztosítja, Vasúti vegyi elhárító szolgálatával (VVESz) közösen.

A Szolgáltató:

- naponta 24 órában biztosítja a VVESz készenléti szolgálatot, esemény esetén a vegyi mentést, az elhárításhoz szükséges és állagában lévő eszközöket, anyagokat és a szakképzett személyzetet a 4. sz. melléklet szerint,
- biztosítja az elhárításhoz szükséges eszközök, anyagok, gépjárművek folyamatos üzemképességét, a veszélyhelyzet elhárítására alkalmas állapotban tartását,
- biztosítja a VVESz személyzetének képzését és rendszeres oktatását és vizsgáztatását.

A VVESz feladatai:

- veszélyes árut szállító vasúti járművek tárolóterének, tároló tartályainak, edényeinek, szerelvényeinek rendellenes állapotából eredő szivárgások, fűvások, csepegések, szóródások megszüntetése,
- baleset következtében sérült, siklott, felborult, veszélyes áruval rakott kocsiknál a sérülés ideiglenes helyreállítása, vagy intézkedés az átrakásra (átfejtésre), döntés az emelhetőségről és annak végrehajtásáról,
- veszélyes áruval rakott kisiklott kocsik rakott állapotban történő emelésekor vagy zárttéri javításánál a szakmai felügyelet ellátása,
- tömörtelen tároló edényzet, tartály javíthatatlansága vagy ideiglenes javítása esetén döntés a kocsi továbbíthatóságáról, a továbbítás feltételeiről, vagy a veszélyes áru átrakásáról, átfejtéséről és a továbbítás feltételeiről,
- a veszélyes anyagoknál az átfejtés végrehajtása, a biztonságos átrakás, átfejtés irányítása,
- kiömlött veszélyes áruk esetében az elsődleges felszívattyúzás és a sürgős közömbösítés elrendelése, a közömbösítő anyagok kiválasztása, a kárelhárítás módjának meghatározása és szakmai irányítása – felítató anyaggal (mészkelet, rostos tőzeg, vagy zúzott szorbit, homok) történő felszórás, közömbösítés (pl. baktériumkultúra kijuttatása

szénhidrogén (CH) szennyezéskor) – a pályafenntartási (hálózati) diszpécserrel egyeztetve,

- a környezetszennyezés nagyságától függetlenül a MÁV SZK Zrt. környezetvédelmi tevékenységért felelős szervezet értesítése a környezetszennyezés mértékének megállapítása, a kármentesítési intézkedések megtétele érdekében,
- pályás diszpécseren keresztül kezdeményezi a mentesítő anyag helyszínre szállítását, majd a vasúti pályán elvégzendő kárelhárításhoz szükséges pályavasúti személyzet kirendelését,
- katasztrófavédelem szakembereivel való együttműködés, munkájuk segítése.

Záhony térségében és a MOL Dunai Finomító területén a Rail Cargo Hungaria Zrt. működteti a vasúti vegyi elhárító egységeket (5. sz. melléklet).

4.12.2 A VVESz szakmai felügyeletét a Szolgáltató látja el. A folyamatos készenléti szolgálatot ellátó VVESz (ügyeletes) vezetője a hálózati főüzemirányító (rendkívüli helyzeteket kezelő hálózati irányító) értesítése (az elsődleges információk) alapján a helyszínre vonul.

A vegyi elhárítás műszaki vezetője:

- folyamatosan kapcsolatot tart a hálózati főüzemirányítóval,
- szakmai tanácsaival segíti a MÁV-csoport helyi szakmai irányítóját a veszélyek megelőzésében.

4.12.3 Környezetszennyezés esetén a MÁV Szolgáltató Központ Zrt. feladatait a mindenkor hatályos Környezetvédelmi utasítás szabályozza.

4.12.4 A riasztást kérő szolgálati hely jelentési, előkészítési és szervezési feladatai

A vegyi mentesítés elrendelése a hálózati főüzemirányító útján történik.

A szolgálati hely forgalomszabályozója a bejelentés után köteles a VVESz ügyeletes vezetőjének:

- az elhárítás mielőbbi és biztonságos elvégzése érdekében adott forgalmi jellegű rendelkezéseit végrehajtani.
- a szomszéd vágány felszabadítására vonatkozó intézkedését végrehajtani.

Ha az állomáson vontatójármű nem áll rendelkezésre, úgy ennek biztosítását a területi főüzemirányítónak a körzetben található vasúttársaság, vontatójármű elosztásáért felelős diszpécserétől kell kérni, vagy ha erre nincs mód, a rendkívüli helyzeteket kezelő irányítónál kezdeményezni kell annak megrendelését.

Nagyobb környezetszennyezés megelőzése érdekében a kárelhárítás befejezéséig lehetőleg kerülni kell a sérült járművek mozgatását, arra csak vasúti forgalom aránytalan zavarása esetén és az élet- és vagyonbiztonság megóvása érdekében kerülhet sor.

Amennyiben a sérült járművek futóképesek és elvontatásuknak egyéb akadálya nincs, azokat villamos felső vezetékkel el nem látott, ennek hiányában feszültségmentesíthető vágányra állítsák, ahol az elhárítási munkák biztonságosan és akadálymentesen elvégezhetők.

Az egyes szolgálati helyekre készített katasztrófa elhárítási tervben meg kell határozni az erre a célra kijelölt helyet.

Ha a kiömlő anyagok élet- és vagyonbiztonságot is veszélyeztetnek vagy a környezetszennyezés nagyobb kárt okozhat, a kocsikat olyan helyre kell állítani, ahol a veszélyek csökkenthetők.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. területi pályalétesítményi szervezeteinek teendői:

- a vegyi mentesítőanyagok tárolására és helyszínre juttatására vonatkozóan a 6. sz. mellékletben foglaltakat kell betartani,
- a mentesítés végrehajtása a mentesítő anyagok elterítésével és veszélyes hulladékok felszedésével és tárolóba helyezésével. Amennyiben a munkaterületén mérgező anyagok, vagy légtérben egészségre ártalmas gázok mutathatók ki a 4.8.6 pont szerinti megfelelő egyéni védőfelszerelést kell a beavatkozó állománynak biztosítani,
- a mentesítő anyagok felhasználásával vagy nélkülük felszedett veszélyes hulladékok a VVESz ügyeletes vezetőjének rendelkezései szerint történő tárolása.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. területi forgalmi szervezetei gondoskodnak:

- az elhárítás folyamán a vonatforgalom lebonyolításához szükséges forgalombiztonsági intézkedések megtételéről.

4.12.5 A VVESz ügyeletes vezetője és a munkavállalók az értesítés vételétől (riasztástól) számított 20 percen belül kötelesek a baleset helyszínére elindulni. Az ügyeletes vezetőnek meg kell győződnie arról, hogy a feladatról elégséges elsődleges információ áll-e rendelkezésre. A VVESz ügyeletes vezetője a számára ismeretlen helyszín megközelítéséhez kérheti a területi főüzemirányító útján a helyi ismerettel rendelkező munkavállaló biztosítását a kárhely szerinti szolgálati helytől, hatóság közreműködését igénylő esetekben az érintett hatóságtól.

4.12.6 A riasztott VVESz vezetője köteles tájékoztatni a munkavállalókat az elvégzendő feladatról és annak tervezett végrehajtásáról. Külön fel kell hívnia a figyelmet az adott eseménynél előforduló veszélyhelyzetekre, az alkalmazandó védőfelszerelésekre és magatartási szabályokra.

4.12.7 Ha a szennyező anyag veszélyezteti a vagyonbiztonságot, vagy a környezetszennyezés nagyobb kárt okozhat, a kocsikat a 4.8.6 pont alapján biztosított egyéni védőfelszerelést használó személyzettel olyan helyre kell állítani, ahol a környezeti károk minimalizálhatók. Az életet, testi épséget közvetlenül fenyegető veszély estén a területet le kell zárni és intézkedni kell a veszélyeztetett terület kiürítésére.

A vegyi elhárítási tevékenységgel egyidejűleg tilos egyéb olyan helyreállítási munkákat végezni, melyek az elhárítást zavarják, vagy újabb veszélyhelyzetet jelenthetnek.

4.12.8 Amennyiben a körülmények indokolják, a VVESz ügyeletes vezetője kérheti a további veszélyek megelőzése vagy a terület lezárása, kiürítése, személyek eltávolítása érdekében a hálózati főüzemirányítón keresztül a vármegyei (Budapesti) Rendőr-főkapitányság, illetve a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság közreműködését.

4.12.9 A veszélyövezetet a szélirány és a szélsébség figyelembevételével kell kijelölni és lezárni, biztosítva, hogy a sérült, csepegő, vagy tömítetlen, illetve nyitott töltő, vagy lefejtő szerkezetű kocsik körzetébe illetéktelen személyek ne jussanak be. Figyelembe kell venni az esetleges lakó-, ipari-, közlekedési objektumokat is a veszélyeztetés elkerülése érdekében.

4.12.10 A kivonuló VVESz vezetője felelős:

- a szolgáltatnak a legrövidebb időn belül a kárhelyre érkezéséért,
- a helyszínre történő kiérkezés után a kárhelyparancsnok tájékoztatásáért, a kivonuló szolgálat létszámáról, felszereléséről, a kárhelyparancsnok kiérkezéséig tett intézkedéseiről,
- a szolgálat vezetője által kevésbé, vagy egyáltalán nem ismert anyagok esetében a segédletekből, ennek hiányában a feladótól vagy az átvétől az anyag tulajdonságaira, az alkalmazott elhárítási módra és eszközökre vonatkozó ismeretek megszerzéséért,
- az elhárítás előkészítéséért (pl. mentesítő (közömbösítő) anyagok helyszínre szállítása érdekében tett intézkedések, vontatójármű, védőkocsi igénylése).

4.13 A veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutásának elhárítása

4.13.1 A helyszínre érkezés után a VVESz ügyeletes vezetője a kapott információkat a helyszínen köteles kiegészíteni a veszélyhelyzet körülményeire és az elhárítás módjára vonatkozó adatokkal.

4.13.2 Amennyiben a baleset következtében veszélyes áruval rakott kocsi sérült, kisiklott vagy felborult és a VVESz biztonsági felügyeletet lát el, úgy a kárhelyparancsnoknak a VVESz ügyeletes vezetőjének vegyi- és tűzvédelmi vonatkozású észrevételei kötelező figyelembevételével kell a segélynyújtási, elhárítási munkákat szervezni és irányítani.

A veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutása esetén a kárhelyparancsnoki feladatokat a további veszélyek megszüntetéséig a VVESz ügyeletes vezetője látja el.

4.13.3 A VVESz ügyeletes vezetője – a nem baleseti következményként történt veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutása esetén – köteles folyamatosan tájékoztatni a hálózati főüzemirányítót, az érintett vasúti társaság árufuvarozási hálózati főüzemirányítóját a munkák menetéről, a befejezés és normál üzem feltételéről, várható időpontjáról.

4.13.4 A VVESz ügyeletes vezetőjének veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutása esetén az eseményről a Balesetvizsgálati Utasításban szabályozott „Ténymegállapítási jelentés veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutásáról” c. formanyomtatványt kell kitöltenie (7. sz. melléklet). A Ténymegállapítási jelentés eredeti példányát az eseményt követő munkanapon a pályavasúti biztonsági szervezet területileg illetékes vasútbiztonsági szervezetének kell megküldeni.

4.13.5 A VVESz ügyeletes vezetőjének a helyzet felmérése és az időjárási viszonyok alapján kell intézkednie a munkaerőváltás lebonyolítására, annak figyelembevételével, hogy a munkák folyamata ne szakadjon meg.

4.13.6 Amennyiben – a VVESz mérései alapján – a munkaterületen mérgező anyagok, vagy a légterében egészségre ártalmas gázok tűréshatáron felüli töménységben mutathatók ki, a megfelelő számú egyéni védőfelszerelés biztosítását a VVESz ügyeletes vezetőjének vagy a

kárhelyparancsnoknak a hálózati főüzemirányítón keresztül kell kérnie a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főügyeletétől (4.9.8 pont).

4.13.7 A VVESz ügyeletes vezetője az elhárítási munkák befejezése után a vasúti kocsikkal kapcsolatos teendőket fuvarozási naplóba – ahol ez a helyszínen rendelkezésre áll – köteles bejegyezni, illetve az érintett vasúttársaság áru fuvarozási hálózati főüzemirányítójának, vagy a kijelölt kapcsolattartó személynek telefonon, illetőleg a lehetőségekhez mérten e-mail-ben bejelenteni. A vasúti terület mentesítésének szükségességét az illetékes forgalomszabályozó munkavállaló Fejrovatos előjegyzés naplójába köteles bejegyezni (a távvezérelt, távkezelt, KÖFI, MEFI, MERÁFI, forgalmi szolgálat egyszerűsített ellátására berendezett, illetőleg vasút-villamos pályahálózaton forgalmi személyzettel nem rendelkező szolgálati hely esetén az illetékes forgalomszabályozónál elsősorban hangrögzített kommunikációs eszközön a bejegyzésre intézkedni) és a hálózati főüzemirányítónak jelenteni.

4.13.8 Ideiglenes javítás esetén gondoskodni kell arról, hogy a menetvonal tulajdonos vagy a jármű üzemtartója által kirendelt kocsivizsgáló a kocsit megfelelő módon (pl. újra megrakási tilalom) bárcázza le.

4.13.9 Sikertelen kárelhárítás esetén a VVESz addig nem hagyhatja el a helyszínt, amíg a sérült kocsi megfelelő őrzéséről – a hálózati főüzemirányítóval vagy a MÁV Pályaműködtetési Zrt. biztonsági szervezet vagyongvédelmi tevékenységért felelős szervezetének központi személyzetirányítójával történt egyeztetés alapján – nem gondoskodott, vagy a harmadik személy a kárelhárítást nem fejezte be.

5.0 HIVATKOZÁSOK, MÓDOSÍTÁSOK, HATÁLYON KÍVÜL HELYEZÉSEK

5.1 Hivatkozások

- a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény,
- a személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény,
- a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény,
- a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény,
- 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről,
- 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről,
- a MÁV-csoportba tartozó társaság(ok) mindenkor hatályos környezetvédelmi utasítása(i),
- a MÁV-csoport válságkezelési és válságkommunikációs feladatairól szóló mindenkori hatályos utasítása,
- a MÁV-csoport pályahálózat működtetésért felelős társasága által alkalmazott mindenkor hatályos balesetvizsgálati utasítás,
- villamosított vasútvonalakon az E.101, E102 sz. Utasítások
- a MÁV-csoport mindenkor hatályos beszerzési utasítása és társasági közbeszerzési szabályzata

5.1 Módosítások, hatályon kívül helyezések

Jelen utasítás hatálybalépésével a 39/2021. (VII.23. MÁV Ért. 13.) EVIG sz. utasítás hatályát veszti.

6. 0 HATÁLYBA LÉPTETŐ RENDELKEZÉS

Jelen utasítás a közzétételét követő napon lép hatályba.

7.0 MELLÉKLETEK, FÜGGELÉKEK JEGYZÉKE

Az utasítás mellékletei és függelékei a mindenkor hatályos normatív utasítások kiadásának rendjéről szóló utasítás szerint módosíthatók, egészíthetők ki. Az utasítás mellékletei és függelékei csak elektronikusan kerülnek közzétételre. Az utasítás hatályos mellékletei és függelékei a Társaság utasítástárában érhetők el.

- 1. sz. melléklet: BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság és a MÁV Zrt. közötti Együttműködési Megállapodás kivonata (törzsszöveg)
- 2. sz. melléklet: A kárhelyparancsnok, kárhelyparancsnok-helyettes, műszaki mentés vezető feladatai
- 3. sz. melléklet: Adatlap a rendkívüli esemény következményeiről
- 4. sz. melléklet: MÁV Személyszállítási Zrt. műszaki mentési egységeinek és vegyi elhárító szolgálatának leírása, azok telephelyei, a rendelkezésre állási idők (készenléti idők), az egységek/szolgalat eszközei és azok főbb jellemzői, kivonulási létszámok
- 5. sz. melléklet: A Rail Cargo Hungaria Zrt. vasúti vegyi elhárító egységek telepítési helyei
- 6. sz. melléklet: A vegyi mentesítő anyagok tárolása és helyszínre juttatása
- 7. sz. melléklet: Ténymegállapítási jelentés veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutásáról
- 8. sz. melléklet: MÁV-csoportba tartozó vasúti társaság üzemeltetésében lévő jármű műszaki mentése a nem MÁV Pályaműködtetési Zrt. által üzemeltetett vasút-villamos pályahálózaton és a nem MÁV-csoportba tartozó vasúti társaság üzemeltetésében lévő közúti vasúti jármű (villamos) műszaki mentése a MÁV Pályaműködtetési Zrt. által üzemeltetett vasút-villamos pályahálózaton

Hegyi Zsolt
vezérigazgató

1. sz. melléklet

KIVONAT (TÖRZSSZÖVEG)

A BM ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG és a MÁV MAGYAR ÁLLAMVASUTAK ZÁRTKÖRŰEN MŰKÖDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG közötti 25979-1/2019/MAV számú együttműködési megállapodásból

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS CÉLJA

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvényben és a kapcsolódó jogszabályokban meghatározott feladatok hatékony végrehajtása céljából, a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény rendelkezéseire figyelemmel a BM OKF és a MÁV Zrt. — különös tekintettel az élet- és vagyonbiztonságára, a környezetet veszélyeztető természeti csapás, baleset, tüzeset, veszélyes anyag ellenőrizetlen szabadba jutásának megelőzésére, a létfontosságú rendszerelemek, létesítmények — biztonságos üzemeltetésére, illetve a — bekövetkezett — esemény következményeinek gyors és hatékony elhárítására, valamint az ezekre való felkészülés érdekében — az alábbiakban állapodnak meg:

Az együttműködés kiterjed:

- a BM OKF és a MÁV Zrt. mindazon tevékenységi területeire, ahol a két szervezet szakmai munkájának keretében az egymást kölcsönösen segítő intézkedések összehangolása szükséges, különösen a vasúti közlekedés zavara esetén a zavar előtti állapot visszaállítására,
- a katasztrófavédelmi felkészülés érdekében vészhelyzeti tervek elkészítésére, közös gyakorlatok szervezésére, a vasút területét igénybe vevő szervezetek személyzetének kölcsönös oktatására,
- azon vasúti társaságokra, melyek az Együttműködési Megállapodáshoz (továbbiakban: Megállapodás) írásban nyilatkozatukkal csatlakoztak és a nyilatkozatuk mellékletében feltüntetett erőiket, eszközeiket az együttműködéshez felajánlják.

A MÁV-START Zrt. esetében, ha a felajánlás megegyezik ezen megállapodás 4. és 5. mellékletében szereplő erőikkel, eszközökkel, azokat a csatlakozási nyilatkozat nem tartalmazza.

1. Általános, mindkét félre vonatkozó megállapodások

1. Általános, mindkét félre vonatkozó megállapodások A Felek saját szabályozásában előírt értesítési, riasztási és intézkedési kötelezettségeinek teljesítésén túlmenően a BM OKF Központi Főügyelete és a MÁV Zrt. Forgalmi igazgatóság Üzemirányító Központ (a továbbiakban: Üzemirányító Központ) hálózati főüzemirányítója (rendkívüli helyzeteket kezelő irányítója) kölcsönösen telefonon tájékoztatják egymást a MÁV Zrt, illetve a csatlakozó vállalkozó vasúti társaságok területén bekövetkezett mindazon — területi szerveik által jelentett — rendkívüli eseményekről, amelyek következtében

- az életmentési feladatok,

- súlyos személyi sérüléssel járó esetek,
- a tüzek oltása,
- élővízfolyások áradása,
- vasúti infrastruktúra működési zavarai (különös tekintettel a létfontosságú rendszerelemként kijelölt törzshálózat vonalak, műtárgyak működőképességére),
- a jelentős vagyoni kár felszámolása, a további veszélyhelyzet kialakulásának megelőzése, illetve a helyreállítás segítése,
- a veszélyes áruk — Veszélyes áruk nemzetközi vasúti fuvarozásáról szóló szabályzat (RID) szerinti — ellenőrizetlen szabadba jutása,
- veszélyes árut szállító járművel kapcsolatban bekövetkezett baleset, veszélyeztetés (vonatközlekedés, elegendés közben történt ütközés, siklás stb.)

miatt a hivatásos katasztrófavédelem szervezeteinek, az önkormányzati, az önkéntes és létesítményi tűzoltóságok erőinek, eszközeinek igénybevétele szükségessé válik, illetve a mentéshez a MÁV Zrt. és a csatlakozó vállalkozó vasúti társaságok segélynyújtó és elhárító egységeinek a közreműködése szükséges.

2. A Felek kölcsönösen tájékoztatják egymást — e megállapodás mellékleteiben feltüntetve — azokról a Magyarország területén, valamint határon átnyúló vasúti forgalom helyreállítása érdekében igénybe vehető segélynyújtó és műszaki mentő eszközeikről, berendezéseikről, amelyek alkalmasak a MÁV Zrt. és a csatlakozó vállalkozó vasúti társaságok területén, illetve azon kívül előforduló rendkívüli események következményeinek elhárításához.
3. Felek rögzítik, hogy a vasúti közlekedés műszaki hiba vagy baleset miatti zavara esetén a MÁV Zrt. a műszaki mentés és segítségnyújtás, a vegyi elhárítás érdekében szükséges a 4. és 5. mellékletében szereplő erőket, eszközöket e megállapodás alapján veszi igénybe és biztosítja. Nem terjed ki a Megállapodás az erők, eszközöknek nem a MAV Zrt. által üzemeltetett vasúti pályahálózaton történő igénybevételére.
4. A Felek vállalják, hogy amennyiben a 13. és 20. pontban szabályozott operatív feladatok késedelem nélküli és eredményes ellátása indokolja, haladéktalanul intézkednek az ehhez szükséges rendkívüli szervezési valamint munkáltatói intézkedések végrehajtására.
5. A Felek lehetővé teszik a mentési és elhárítási munkákhoz beszerzett új eszközeik bemutatását, kölcsönös megismerését.
6. A Felek kölcsönösen biztosítják egymás részére az élet- és vagyonmentéshez, valamint a kárelhárításhoz szaktanácsadók, továbbá a speciális eszközök, tűzoltószerek, műszaki berendezések, anyagok igénybevételét.

7. A Felek — szükség szerint, de legalább évente egyszer — kölcsönösen tájékoztatják egymást, és szakmai egyeztetést végeznek az éves- és hosszú távú terveikben szereplő, a mentéshez és elhárításhoz szükséges eszközfejlesztéseikről, valamint a rendszerben tartandó vasúti tűzoltási és műszaki segélynyújtási eszközökről.
8. A hírközlési fejlesztések során, a hatékony kommunikáció kialakítása, valamint a mentés és kárelhárítás hatékonyságának növelése érdekében a Felek kölcsönösen figyelembe veszik egymás hírrendszerét. Ennek érdekében az EDR rádión történő kapcsolattartást a „Nyílt EMŰI” mappában lévő megyei együttműködési EDR beszédcsoportok biztosítják a Felek részére. Az EDR rádióval történő kapcsolatfelvétel tekintetében a Hívóneveket az 1. sz. melléklet tartalmazza.
9. A tűzoltási, műszaki mentési, katasztrófa-elhárítási munkák hatékonyabb végrehajtása érdekében a területi szervek bevonásával — előre egyeztetett formában — évente közös gyakorlatokat szerveznek, ahol ténylegesen bevetésre kerülnek a különböző műszaki mentési gépjárművek, szakfelszerelések, illetve egymás gyakorlatain kölcsönösen részt vesznek a finanszírozási lehetőségek függvényében.
10. A BM OKF Országos Iparbiztonsági Főfelügyelősége — közösen az Országos Tűzoltósági Főfelügyelőséggel, az Országos Polgári védelmi Főfelügyelőséggel — és a MÁV Zrt. Biztonsági főigazgatósága a katasztrófavédelmi gyakorlatok éves rendszerére, gyakoriságára, területi szintű megoszlására vonatkozóan évente tervet készít, melynek végrehajtását koordinálják. A gyakorlaton résztvevők — a gyakorlat tervének, lebonyolításának, a gyakorlaton igénybe vett erők, eszközök, anyagok előzetes elfogadása esetén — a felmerült valamennyi költségüket saját maguk viselik.
11. A Felek — előzetes egyeztetés szerint — a különösen súlyos, halállal, tömeges sérüléssel járó közúti, közúti-vasúti, vasúti balesetek, valamint a veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutása a RID 1.8.5 pontjában meghatározottak meghaladása esetén történő beavatkozásoknál szerzett tapasztalatokat közösen értékelik.

2. A BM OKF vállalja

12. A MÁV Zrt. és a csatlakozó vállalkozó vasúti társaságok területén bekövetkezett káresemények helyszínén - a vonatkozó jogszabályban előírtak teljesítésén túl - gondoskodik a vasúti műszaki mentési és segélynyújtási elhárítás vezetőjének a megfelelő informálásáról, a Megállapodás keretében biztosítandó segítségnyújtásról, a 2. és 3. mellékletben foglalt erők, eszközök — szükség szerinti — kirendeléséről. Az együttesen végzett mentési- és elhárítási munkák esetén kölcsönösen egyeztetik a kárfelszámolás érdekében szükséges feladatok végrehajtását.
13. Amennyiben a szolgálati feladatok ellátását nem akadályozza, a MÁV Zrt. felkérésére közreműködik a vasúti közlekedést akadályozó tárgyak eltávolításánál.

14. A MÁV Zrt. igénye szerint szakmai segítséget nyújt a nemzetközi egyezmények és jogszabályokban meghatározottak alapján a veszély-elhárítási tervek készítéséhez.
15. A MÁV Zrt. igénye szerint szakmai segítséget nyújt a szükséges egyéni védőeszközök kiválasztásához.
16. A MÁV Zrt-n keresztül közreműködik előadások tartásával, oktatási anyagok átadásával a MÁV Zrt. és a csatlakozó vállalkozó vasúti társaságok katasztrófavédelmi feladatokkal, tűz megelőzéssel, illetve kritikus infrastruktúra védelemmel, valamint hálózatbiztonsággal megbízott dolgozóinak továbbképzésében.
17. Meghívja a MÁV Zrt. szakembereit a katasztrófavédelem által szervezett, a MÁV Zrt. feladatait is érintő konferenciákra, gyakorlatokra.

3. A MÁV Zrt. vállalja

18. A MÁV Zrt. által üzemeltetett vasúti pályaszakaszokon és vasúti létesítményekben, valamint járműveken vagy az üzemi területén bekövetkezett — az I pontban felsorolt — rendkívüli esemény következményeinek elhárításához, a katasztrófavédelem tűzoltósági, iparbiztonsági, vagy a polgári védelemi szakterületének segítsége szükséges, az Üzemirányító Központ hálózati főüzemirányítója (rendkívüli helyzeteket kezelő irányítója) haladéktalanul értesíti a BM OKF Központi Főügyeletét, a MÁV Zrt. területi főüzemirányítója pedig a BM OKF területileg illetékes ügyeletét.
19. A MÁV Zrt. biztosítja — a saját belső utasításaiban szabályozott módon — a vasúti pályahálózatot, üzemi létesítményt érintő, veszélyhelyzet kihirdetésére alkalmas, vagy annak kihirdetését el nem érő, kiterjedt következményű vasúti közlekedés üzemviteli folytonosságát akadályozó állapot vagy helyzet felszámolására rendelt szervezetekkel való együttműködést, a beavatkozó katasztrófavédelmi szervezet parancsnokával egyeztetve a különleges intézkedések bevezetését a normál közlekedési rend mielőbbi helyreállítása érdekében.
20. A MÁV Zrt. a Megállapodásban foglaltak végrehajtását az üzemszerű működését nem akadályozó módon biztosítja, melyhez az igénybe vehető erőket, eszközöket és a riasztásuk módját e Megállapodás 4. és 5. melléklete tartalmazza.
21. A Megállapodás hatékonyabb működése érdekében a magyarországi vasúti szállítást végző szolgáltatók részére — a Megállapodás tartalmának hatályba lépésétől számított 30 napon belüli ismertetésével — a MÁV Zrt. csatlakozási lehetőséget biztosít. Csatlakozási Nyilatkozatban (továbbiakban: Nyilatkozat) foglaltak alapján koordinálja a Megállapodáshoz a MÁV Zrt. közvetítésével csatlakozó vállalkozó vasúti társaságokkal történő együttműködést, a Nyilatkozatokban feltüntetett erők, eszközök igénybe vételét.

A Nyilatkozatok eredeti példányait e Megállapodás mellékleteiként csatolja, melyek tartalmi követelményeit e Megállapodás 6. melléklete tartalmazza.

22. Az Üzemirányító Központ hálózati főüzemirányítója (rendkívüli helyzeteket kezelő irányítója) a BM OKF Központi Főügyeletének igénye alapján — a MÁV Zrt. és a csatlakozó vállalkozó vasúti társaságok területén kívül történt rendkívüli esetben is — riasztja:
- veszélyes áruval kapcsolatos anyag ellenőrizetlen szabadba jutása esetén a MÁVSTART Zrt. Vasúti Vegyi Elhárító Szolgálatát;
 - súlyos következményű baleset és más rendkívüli esetben a MÁV-START Zrt. speciális műszaki-mentő és segélynyújtó egységét.
 - kijelölt létfontosságú rendszereket, illetve rendszerelemeket érintő rendkívüli helyzet esetén a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervét az II. mellékletben feltüntetett elérhetőségeken.
23. A csatlakozó vállalkozó vasúti társaságok szükség szerinti bevonásával biztosítja a BM OKF részéről fuvarozásra feladott humanitárius szállítmányok soron kívüli továbbítását.
24. A BM OKF igénye alapján részt vesz — a csatlakozó vállalkozó vasúti társaságok bevonásával — a lakosság kitelepítésében, és soron kívül biztosítja a feladott védekezési anyagok és eszközök helyszínre szállítását.
25. Előadások tartásával, oktatási anyagok átadásával, oktatást segítő eszközök biztosításával — a speciális vasúti ismeretek megszerzése érdekében — közreműködik a katasztrófavédelmi szervek hatósági, és — mentést, kárelhárítást végző — beavatkozási állományának továbbképzésében. A csomópontokban és a nyílt pályákon történő szakszerű beavatkozások végrehajtásának elősegítésére — előzetes egyeztetést követően - biztosítja a MÁV Zrt. és a csatlakozó vasúti társaságok területén, azok bevonásával, közös helyismereti foglalkozások, különböző típusú gyakorlatok megtartását.
26. A hatékonyabb munkavégzés érdekében évente átadja a MÁV Zrt. Térinformatikai rendszerek alapadatait a BM OKF részére. Az adatok körét a Megállapodás 7. számú melléklete tartalmazza. A veszélyes áruk nyomon követése érdekében a BM OKF részére a MÁV Zrt. online hozzáférést biztosít a forgalomirányító operatív rendszeréhez és átadja a rendszer használatához szükséges ismereteket.
27. A 23., 24. és a 25. számú pontokban meghatározott feladatok végrehajtása során felmerült költségeket a résztvevők saját maguk viselik.

4. Záró rendelkezések

28. A Megállapodás aktualizálását célzó módosítások tervezetének kidolgozásáért a MÁV Zrt. biztonsági főigazgatója és a BM OKF országos tűzoltósági főfelügyelője együttesen felelős.

29. Felek a Megállapodásból adódó feladatokat és azok végrehajtását — előzetes egyeztetés szerint — évente, lehetőleg együttesen, szükség esetén két- vagy többoldalú megbeszéléseken, soron kívüli fórumokon értékelik, felváltva a két Fél szervezésében.
30. Felek megállapodnak abban, hogy a kapcsolattartók személyében (1. melléklet) vagy adataiban történt változásról a másik felet haladéktalanul, de legfeljebb 3 munkanapon belül értesítik. A kapcsolattartók személyében vagy adataiban bekövetkezett változás a másik félhez írásban megküldött értesítéssel lép hatályba. A kapcsolattartók személyének vagy adatainak változása nem minősül a megállapodás módosításának.
31. A BM OKF irányítása alá tartozó területi és területi jogállású szervek, valamint a MÁV Zrt. Biztonsági főigazgatóság helyi szervei e megállapodás végrehajtásában a helyi sajátosságok figyelembevételével együttműködnek.
32. A területi együttműködés koordinálásáért a BM OKF részéről a katasztrófavédelmi igazgatóságok a MÁV Zrt. részéről a MÁV Zrt. Biztonsági főigazgatóság területi vasútbiztonsági szervei felelősek. A képzésekkel kapcsolatos együttműködés területi szintű koordinálását a BM OKF irányítása alapján a Katasztrófavédelmi Oktatási Központ és a MÁV Zrt. Biztonsági főigazgatóság területi vasútbiztonsági szervezetei végzik. A MÁV Zrt. vasútszakmai oktatóinak bevonását a területi vasútbiztonsági szervezetek koordinálják.
33. A Megállapodáshoz csatlakozó vállalkozó vasúti társaságok csatlakozási nyilatkozatának eredeti, aláírt, 1 eredeti példányának BM OKEF részére történő megküldéséről a MÁV Zrt. gondoskodik.
34. Felek megállapodnak, hogy az együttműködési megállapodásban foglalt együttműködéshez kapcsolódóan egymással szemben nem számolnak el költségeket. Amennyiben az együttműködés során felmerülő, a megállapodásban nem szabályozott bármely egyéb feladat ellátásához költségek megtérítése vagy díjfizetés szükséges, úgy erről a másik felet előzetesen tájékoztatják, egymással egyeztetnek, valamint arról külön megállapodásban rendelkeznek.
35. A Megállapodás mindkét fél általi aláírást követően lép hatályba és határozatlan időre szól. A Megállapodás felmondását a másik félhez intézett írásbeli nyilatkozattal, indokolás nélkül és 30 napos felmondási idővel bármelyik fél kezdeményezheti.
36. Felek az együttműködési megállapodást közös megegyezéssel bármikor megszüntethetik, kötelesek azonban a már vállalt feladataik befejezéséről gondoskodni.
37. Felek megállapodnak abban, hogy az együttműködésből eredő jogvita esetén bírósági Bő eljárás megindítása előtt arról egymással egyeztetnek és annak megoldására törekszenek.

38. Felek tudomásul veszik, hogy a köztük létrejött Megállapodás tartalmára és annak teljesítése során keletkező adatokra a közérdekű, illetve közérdekből nyilvános adatokra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell. Az együttműködési megállapodás tartalmának esetleges nyilvánosságra hozatala azonban nem eredményezheti a Polgári Törvénykönyv szerint üzleti titok körébe tartozó, olyan — így különösen a technológiai eljárásokra, műszaki megoldásokra, gyártási folyamatokra, munkaszervezési és logisztikai módszerekre, know-how -ra, vagy egyéb védett ismeretre vonatkozó — adatokhoz való hozzáférést, amelynek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve, hogy ez nem akadályozza meg a vonatkozó jogszabály alapján kötelezően előírt, a közérdekből nyilvános adatok megismerésének lehetőségét.
39. Felek kijelentik és szavatolják, hogy az együttműködésben résztvevő, annak keretében foglalkoztatott természetes és jogi személyek az együttműködés teljesítése során tudomásukra jutott adatokat az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendelkezéseinek megfelelően veszik át, illetve kezelik.
40. A Megállapodás hatályba lépésével a BM OKF és a MÁV Zrt. között 2015. október 27-én megkötött (iktatószám: 35000/10727/2015, 38714/2015/MAV) együttműködési megállapodás hatályát veszti.
41. A jelen Megállapodás négy (4) egyező szövegezésű példányban készült, amelyből kettő (2) példány a MÁV Zrt.-t, kettő (2) példány a BM OKF-et illeti. Felek, a jelen Megállapodást, mint akaratukkal mindenben egyezőt írják alá.

2. sz. melléklet

A KÁRHELYPARANCSNOK, KÁRHELYPARANCSNOK-HELYETTES ÉS A VASÚTI MŰSZAKI MENTÉS VEZETŐJÉNEK FELADATAI

A kárhelyparancsnok

- Baleset következményeinek felszámolását elsődlegesen irányító és felelős vezető a MÁV Pályaműködtetési Zrt. részéről.
- Riasztás után – a káresemény helyszínére indulás előtt – tájékozódjon a területi főüzemirányítótól a rendelkezésre álló információkról, a következményekről, és közösen döntsenek az elsődleges intézkedésekről, a műszaki mentő egység(ek) riasztásáról. Az értesítéstől (riasztástól) számított 15 percen belül köteles a helyszínre indulni.
- Az esemény helyszínén mérje fel a helyreállításhoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket, és egyeztetés után intézkedjen – amennyiben szükséges – a további segélynyújtó és elhárító egységek – ideértve a MÁV-csoporton kívüli vállalkozásokat és egyéb szervezeteket, valamint azok erőforrásait is – eszközök kirendelésére, igénybevételére.
- A helyszínen tapasztaltakról folyamatosan tájékoztassa a hálózati főüzemirányítót.
- Koordinálja, irányítsa a több szakszolgálat, hatóság, vállalkozás, szolgáltató által végzendő elhárítást, helyreállítást.
- A helyreállítási munkák során intézkedjen a szükséges forgalomkorlátozások előjegyeztetésére, útátjárók, műtárgyak lezárására, vágányzár, lassújel, vagy felsővezetéki berendezéssel ellátott pályán a feszültség-mentesítés bevezetésének elrendelésére.
- A vasúti járművekkel kapcsolatos műszaki mentést szakmailag nem irányíthatja, de a Szolgáltató létszámba tartozó kárhelyparancsnok-helyettes és/vagy műszaki elhárítási vezetővel köteles együttműködni, részükre az elhárítási munkákhoz szervezési intézkedésekkel a szükséges kereteket és feltételeket meghatározni. A kiadott rendelkezéseknek a hatályos utasításokkal összhangban kell lenniük, különösen fontos a biztonságos munkavégzés feltételeinek betartása.

Kárhelyparancsnok-helyettes

- A Szolgáltató a Pályavasúti területi igazgatóságok ellátási területén (Budapest, Debrecen, Miskolc, Szeged, Pécs, Szombathely) 1-1 főt biztosít a szolgáltatási szerződés teljes időszaka alatt 24 órás váltással – ettől eltérően a miskolci és a szombathelyi Pályavasúti területi igazgatóság ellátási területén a nappali időszakban 12 óra időtartamban – a vasúti műszaki mentési vezetői (kárhelyparancsnok-helyettesi) feladatok ellátására.
- A Szolgáltató létszámba tartozó kárhelyparancsnok-helyettesnek szorosan együtt kell működnie a MÁV Pályaműködtetési Zrt. létszámba tartozó kárhelyparancsnokkal, akinek a rendelkezéseit köteles elfogadni, azokat maradéktalanul végrehajta(t)ni. A rendelkezéseknek a hatályos utasításokkal összhangban kell lenniük.
- Riasztási jelzés esetén a rendkívüli esemény pontos körülményeinek tisztázása a területi főüzemirányítóval, kárhelyparancsnokkal (rendkívüli esemény pontos helye, a

vasúti pálya jellemzői, az esemény következményeként sérült vasúti jármű(vek) száma, jellege, típusa, elhelyezkedésük a vasúti pályához viszonyítva, a mentés végrehajtását befolyásoló egyéb körülmények).

- A rendkívüli esemény következményeinek elemzése, értékelése, a területi főüzemirányítóval egyeztetve a mentéshez szükséges járművek, eszközök, anyagok kiválasztása, és intézkedés menetkészségbe helyezésükre (riasztás).
- A mentéshez szükséges eszközöktől függően (vasúti daruk, vasúti segélynyújtó szerelvények) a Szolgáltató feladata a MÁV Személyszállítási Zrt. hálózati személyszállítási és vontatási főüzemirányítótól vontatójármű és az adott vonal(ak)ra érvényes vonalismerettel és a kijelölt mozdonyra típusismerettel rendelkező mozdonyvezető igénylése.
- A rendkívüli esemény helyszínére történő kiérkezés után tájékozódás a mentési feladatok ellátását befolyásoló körülményekről, a mentéshez szükséges személyi és tárgyi feltételek megfelelőségéről, ennek hiányában további segélynyújtó és elhárító egységek kirendelésének kezdeményezése a kárhelyparancsnoknál.
- A rendelkezésre álló eszközökkel szükség esetén műszaki közreműködés biztosítása a rendkívüli eseményben megsérült személyek mentésében, tűz oltásában, a vasúti közlekedés biztonságát veszélyeztető egyéb következmények és a további anyagi kár megelőzésében.
- A mentési feladat ellátásának megszervezése, irányítása, a vasúti pálya felszabadításáig (bekövetkezett baleset során kisiklott járművek vágányra történő beemelése, más járműre történő emelése, vagy úrszelvényen kívülre történő emelése, ezekhez szükséges műszaki feladatok ellátása, vegyi elhárítás), műszaki mentő egységek tevékenységének koordinálása.
- A mentési feladatok ellátása során a munkavédelmi és más biztonsági előírások betartása.
- A Szolgáltató oldalán a balesetelhárításban résztvevő elhárító egységek közötti koordinációt, összehangolási feladatokat is el kell látnia.
- A helyszínen köteles tartózkodni abban az esetben, amennyiben a 4.2.7 pontban leírtak fennállnak.
- Adott esetben közvetlenül irányítja a balesetelhárító egység helyreállító tevékenységét is.
- Szükség esetén intézkednie kell a műszaki elhárítás vezető és elhárító egység személyzetváltásáról a kárhelyparancsnok egyidejű tájékoztatása mellett.
- Köteles együttműködni és folyamatos kapcsolatot tartani az elhárításban érintett valamennyi szervezet, társaság illetékesével, elősegítve a következmények mielőbbi szakszerű felszámolását.

A rendkívüli esemény helyszínén a Megrendelő részéről jelenlévő vagy oda kiérkező vasúti vezetők a mentéssel kapcsolatban nem adhatnak utasítást, csak tájékoztatást kérhetnek, illetve kaphatnak.

Vasúti műszaki mentés vezető (Vasúti műszaki mentési egység vezetője)

- A járművekkel kapcsolatos műszaki mentési feladatokat önállóan köteles irányítani, illetve ellátni.

- A mentési feladatok ellátása során a hatályos munkavédelmi és más biztonsági előírások maradéktalan betartatásának érvényesítése.
- A riasztástól a vasúti pálya felszabadításáig folyamatos kapcsolattartás és a feladatok, munkafolyamatok egyeztetése a kárhelyparancsnok-helyettessel és szükség esetén a kárhelyparancsnokkal.
- A sérült, balesetet szenvedett vasúti járművek emelését közvetlenül a helyszínen irányító felelős vezető, aki minden emelési műveletet köteles személyesen felügyelni és irányítani.
- Az egyes emelési műveletek szakmailag megfelelő előkészítéseért és azok végrehajtásáért kiemelt felelősséggel tartozik.
- Köteles a sérült járművek megfutamodás elleni biztosításának feltételeiről az emelés előtt, az emelés alatt és az emelést követően gondoskodni.
- Feladata a mentési folyamat dokumentálása a riasztástól, a telephelyre történő visszaérkezésig, a dokumentáció megküldése a – a telephelyre történő visszaérkezést követő 5. munkanapig – a kárhelyparancsnoknak és a MÁV Pályaműködtetési Zrt. területi vasútbiztonsági szervezetének.
- Köteles az elhárítási munkák elvégzését követően a helyszínt bejárni és ellenőrizni abból a célból, hogy az elhárítás okán oda nem tartozó anyag, alkatrész a közlekedést és annak biztonságát veszélyeztető módon ne maradjon hátra.
- Köteles haladéktalanul intézkedni az elhárítás során meghibásodott, elhasználódott eszközök javításáról, cseréjéről, pótlásáról, illetve a felhasznált anyagok pótlásáról.

3. sz. melléklet

Adatlap a rendkívüli esemény következményeiről:

A rendkívüli esemény helye:

állomás:.....

állomásköz:.....szelvény:.....

időpontja:.....

Sérültek száma:.....

kiszabadításukhoz műszaki mentés szükséges nem szükséges.

A megrongálódott pálya megközelítő hossza:.....,

megrongálódott kitérők száma:.....

A baleset egyenes vagy íves pályaszakaszon, bevágásban, töltésen, sík pályaszakaszon, esetleges műtárgyon (alagútban, hídon) történt.

A megrongálódott felsővezetéki berendezés megközelítő hossza:.....

oszlopok száma:.....

Kisiklott vontatott járművek száma: személykocsi:.....teherkocsi:.....

Ebből: felborult 2 tengelyes..... 4 tengelyes.....

oldalára dőlt 2 tengelyes..... 4 tengelyes.....

keresztbe fordult 2 tengelyes..... 4 tengelyes.....

Kisiklott vontatójármű típusa:..... munkagép típusa:.....

Veszélyes áruval rakott kocsi sérült:..... RID száma:.....

Két vágányú pályán a másik vágányon a vonatközlekedés: fenntartható / nem tartható fenn.

A másik vágányon a közlekedés nem tartható fenn a siklott járművek pálya megrongálódása, egyébokok miatt.

Áruval rakott kocsi kisiklása , rongálódása esetén

az áru leesett, az áru fajtája:.....

szétszóródott, az áru fajtája:.....

a konténer leesett, elmozdult, keresztbe fordult.

Veszélyes áruval rakottdb kocsi sérülése esetén: szivárog, csepeg, ömlik.

A veszélyes áruval rakott kocsi, valamint vontatójármű sérülése esetén:

környezetszennyezés van, nincs

tűzveszély van, nincs

robbanás veszély van, nincs

személyi veszélyeztetettség van, nincs.

A MÁV SZK Zrt. Környezetvédelem kivonult-e a helyszínre

- igen

- nem

A Környezetvédelem szervezet főbb megállapításai, intézkedései:

.....
.....
.....
.....
.....

A helyszín megközelíthetőségére vonatkozó információk:

.....
.....
.....
.....

Egyéb megállapítás:

.....
.....
.....
.....

A jelentésig tett intézkedés:

.....
.....
.....
.....

Az adatokat közölte (név, beosztás, időadat):

.....
.....
.....

Dátum:

aláírás

4. sz. melléklet

MÁV Személyszállítási Zrt. műszaki mentési egységeinek és vegyi elhárító szolgálatának leírása, azok telephelyei, a rendelkezésre állási idők (készenléti idők), az egységek/szolgalat eszközei és azok főbb jellemzői, kivonulási létszámok

1. Bevezetés

A vasúti vegyi elhárító készenléti szolgáltatást, illetve a vegyi elhárítási szolgáltatást a szerződött év minden naptári napján, naponta 24 órán keresztül el kell látni. Az elhárításhoz szükséges eszközöket, gépjárműveket a veszélyhelyzet elhárítására alkalmas állapotban kell tartani. A készenléti szolgálat ellátásához szükséges személyzetet és a személyzet képzését és rendszeres oktatását a vegyi elhárító egységnél a szolgáltatónak kell biztosítani.

A vasúti balesetelhárítói készenléti szolgáltatást, illetve balesetelhárítási szolgáltatást a szerződött év minden naptári napján, naponta 24 órán keresztül biztosítani kell. Műszaki mentésre szolgáló segélynyújtó járműveket (közúti segélynyújtó gépjármű, vasúti segélyszerelvény, vasúti daru szerelvény) és eszközeiket, berendezéseiket, folyamatosan üzemkész, elhárításra alkalmas állapotban kell tartani. A baleseti segélynyújtó egységek kiszolgálását ellátó személyzet műszaki mentésre és segélynyújtásra képes állapotban tartásának feltételeit biztosítani kell. A kiszolgáláshoz szükséges vontatójárművet mozdonyvezetővel soron kívül kell biztosítani. A baleseti segélynyújtó egységek személyzetének képzéséről és rendszeres oktatásáról a szolgáltatónak gondoskodnia kell.

A fenti vasúti balesetelhárítói és vasúti vegyvédelmi készenléti és elhárítási szolgáltatás a MÁV Zrt. (a továbbiakban: Megrendelő) és a MÁV-START Zrt. (a továbbiakban: Szolgáltató) között létrejött 39170/2024/MÁV számú Szolgáltatási keretszerződés keretében történik. Végrehajtásáról közös munkautasítás rendelkezik, amely meghatározza a rendelkezésre álló munkavállalók és eszközök Szolgáltatási szerződésben rögzített feladatait, kötelezettségeit az egységes végrehajtás érdekében.

2. A készenléti és az elhárító feladatok ellátása

Megrendelő megrendeli, a Szolgáltató pedig elvállalja a következő munkák elvégzését:

Vegyi elhárítás:

Vasúti vegyi elhárító készenléti szolgáltatás a Szolgáltató a Szerződésben (és jelen utasításban) felsorolt, kijelölt telephelyén rendszeresített segélynyújtó egységgel és az ezeket irányító, kiszolgáló személyzettel történő rendelkezésre állás a Szerződés hatálya alatt minden naptári napon, naponta 0-24 órás időtartamban, a mindenkor hatályos Vasúti Műszaki Mentési és Segélynyújtási Utasításban foglalt szabályok alapján.

Vasúti vegyi elhárítási szolgáltatás nyújtása a Szerződés hatálya alatt bármely naptári napon, naponta 0-24 órában fogadott riasztás esetén a Szolgáltató a Szerződésben (és jelen utasításban) felsorolt, kijelölt telephelyéről, a telephelyen rendszeresített segélynyújtó egységgel és az ezeket irányító, kiszolgáló személyzettel, a mindenkor hatályos Vasúti Műszaki Mentési és Segélynyújtási Utasításban foglalt szabályok alapján.

A Megrendelő külön utasításban megjelöltek szerint biztosítja vegyi mentesítőanyagok tárolását, helyszínre juttatását és kiszórását.

A vasúti vegyi elhárítás részletes tevékenységére, az elhárító egység telepítés helyére, az elhárítási egység típusára, a kivonulási létszám összetételére, a kivonulási egység alkalmassági követelményeire, az elhárító egységgel (felszereltséggel) szemben támasztott műszaki követelményekre vonatkozó minden további információt a felek közti Szerződés rögzíti.

Baleseti elhárítás:

Vasúti balesetelhárítói készenléti szolgáltatás nyújtása a Szolgáltató a Szerződésben (és jelen utasításban) felsorolt, kijelölt telephelyein, a telephelyeken rendszeresített segélynyújtó egységekkel és az ezeket irányító, kiszolgáló személyzettel történő rendelkezésre állás a jelen szerződés hatálya alatt minden naptári napon, naponta 0-24 órás időtartamban a mindenkor hatályos Vasúti Műszaki Mentési és Segélynyújtási Utasításban foglalt szabályok alapján.

Vasúti balesetelhárítói szolgáltatás nyújtása a Szerződés hatálya alatt bármely naptári napon, naponta 0-24 órában fogadott riasztás esetén a Szolgáltató a Szerződésben (és jelen utasításban) felsorolt, kijelölt telephelyeiről, a telephelyeken rendszeresített segélynyújtó egységekkel és az ezeket irányító, kiszolgáló személyzettel, a mindenkor hatályos Vasúti Műszaki Mentési és Segélynyújtási Utasításban foglalt szabályok alapján.

A műszaki mentési és segélynyújtásban résztvevő mentési egység(ek) feladata:

- vasúti baleset(ek) következtében, a vasúti járművekhez kapcsolódóan keletkezett akadályok elhárítása (a bekövetkezett baleset során kisiklott vasúti járművek vágányra történő beemelése, vagy más járműre történő emelése, vagy úrszelvényen kívülre történő emelése),
- többvágányú pályaszakasz esetén a forgalom megindítása érdekében legalább egy vágány mielőbbi szabaddá tétele.

A vasúti balesetelhárítói szolgáltatás részletes tevékenységére, az elhárításhoz szükséges egységek megnevezésére, műszaki eszközeire és szükséges paramétereire (köztük a vasúti balesetelhárító daruk, vasúti segélynyújtó szerelvények, közúti segélynyújtó gépjárművek paramétereire), a kivonulási létszám összetételére, a kivonulási egység alkalmassági feltételeire vonatkozó minden további információt a felek közti Szerződés rögzíti.

A vegyi és balesetelhárítási készenléti szolgálati helyek felsorolása:

Sor-szám	Egység telepítési helye	Vegyi elhárító egység felsorolása		Készenlét [óra]	Kárhelypk. helyettes
1.	Bp. Ferencváros	Kiszolgáló személyzet (1+3 fő)		24 óra	Átadott havi vezénylés alapján
		Közúti vegyi elhárító gépjármű	GDN-806		
		Közúti vegyi elhárító tartalék gépjármű	GTS-113		
Sor-szám	Egység telepítési helye	Baleseti segélynyújtó egységek, eszközök		Készenlét [óra]	Kárhelypk. helyettes
2.	Bp. Ferencváros	Kiszolgáló személyzet (1+6 fő)		24 óra	Átadott havi vezénylés alapján
		Közúti segélynyújtó gépjármű	NNR-885		
		Vasúti segélynyújtó szerelvény			
3.	Székesfehérvár	Kiszolgáló személyzet (1+6 fő)		24 óra	
		Közúti segélynyújtó gépjármű	BRZ-170		
		Vasúti balesetelhárító daruszerelvény nagyteljesítményű önjáró daruval +1 fő kezelő személyzettel	MD 1252		
4.	Szolnok	Kiszolgáló személyzet (1+6 fő)		24 óra	
		Vasúti segélynyújtó szerelvény			
		Vasúti balesetelhárító daruszerelvény nagyteljesítményű önjáró daruval +1 fő kezelő személyzettel	KRC 1220		
5.	Záhony	Kiszolgáló személyzet (1+6 fő)		24 óra	
		Vasúti segélynyújtó szerelvény			
6.	Dombóvár	Kiszolgáló személyzet (1+6 fő)		24 óra	
		Vasúti segélynyújtó szerelvény			
7.	Debrecen	Kiszolgáló személyzet (1+6 fő)		24 óra	
		Közúti segélynyújtó gépjármű	CTD-885		
8.	Szeged	Kiszolgáló személyzet (1+6 fő)		24 óra	
		Közúti segélynyújtó gépjármű	AAD-580		

Irányelvek a következményektől függően alkalmazandó műszaki mentő és segélynyújtó egységekre:

Műszaki mentő és segélynyújtó eszközök	Hidraulikus emelő	Közepes teherbírású daru	Nagy teherbírású daru
1. Állomási vágány hálózat:			
- folyó vágányon siklott jármű	+		
- váltókörszetben egyszerű siklás	+		
- váltókörszetben több kocsi siklása		x	+
- kis állomás, kevés vágány	+		
- kis távolságban keresztmező	+	x	-
2. Nyílt vonali vágány hálózat:			
Egy vágányú pályán:			
- egy kocsi siklott	+		
- több jármű siklott	+	+	x
- nagy túlemelés, több jármű	+	-	-
Kettő vagy több vágányú pályán:			
- egyik vágányon egy kocsi	+		
- egyik vágányon több kocsi	x	+	x
- mindkét vágány több kocsival zárva		x	+
1. és 2. területen a siklott járművek tömege, rakományának helyzete:			
- könnyű, kevés jármű, sínhez közel	+		
- mozdony keresztbefordulva		x	+
- rakott jármű mindkét oldalon besüllyedve			+
könnyű jármű vágánytól távol		+	
- rakott, nehéz jármű vágánytól messze	-		+
- jármű pályaszint alatt (töltéshez viszonyítva)	-		+
- könnyű jármű felborulva		+	
- rakott, nehéz jármű felborulva	-		+
- több könnyű jármű egymáson	-	+	+
- több jármű és rakomány egymáson	több egység egyidejű munkája		

A táblázat jelölései a következők:

+ a használat egyértelműen kedvezőbb, **x** vagylagosan választható, **–** egyértelműen kizárható.

A vasúti eszközökön kívül figyelembe veendők a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság eszközei.

5. sz. melléklet

A Rail Cargo Hungaria Zrt. vasúti vegyi elhárító szervezetei, telepítési helyei

Vasúti vegyi elhárító egység	Záhony
Vasúti vegyi elhárító egység	MOL Dunai finomító

6. sz. melléklet

A vegyi mentesítő anyagok tárolása és helyszínre juttatása.

A MÁV Pályaműködtetési Zrt. feladata az alábbi mennyiségű mentesítőanyagok tárolása a felsorolt állomásokon

- mészkőliszt	2 t
- rostos tűzeg, vagy zúzott szorbit	3 m ³
- homok	3 m ³

Az anyagok biztosítása, kárhelyre történő szállítása, elterítése és felszedése a MÁV Pályaműködtetési Zrt. területi pályalétesítményi szervezeteinek a feladata.

Mentesítő anyag tárolására kijelölt állomások:

Budapest területén

Bp. Ferencváros állomás
Szolnok állomás
Székesfehérvár állomás
Győr állomás
Hatvan állomás
Dunaújváros
Komárom

Debrecen területén

Püspökladány állomás
Debrecen állomás
Nyíregyháza állomás

Pécs területén

Dombóvár állomás
Gyékényes állomás

Miskolc területén

Miskolc állomás
Füzesabony állomás

Szeged területén

Békéscsaba állomás
Kelebia állomás
Kecskemét állomás
Kiskunfélegyháza
Kiskunhalas

Záhony területén

Záhony állomás
Fényeslitke
Eperjeske

Szombathely területén

Celldömölk állomás

7. sz. melléklet

Tartozik a/20.../MAV iktatószámú Balesetvizsgálati zárójelentéshez
(MÁV Pályaműködtetési Zrt. területi vasútbiztonság tölti ki)

TÉNYMEGÁLLAPÍTÁSI JELENTÉS Veszélyes áru ellenőrizetlen szabadba jutásáról

Helyszín: Riasztás időpontja:
Dátum: Indulás időpontja
Riasztást adta/Megrendelő: Helyszínre érkező időpontja
..... Elhárítás időtartama
..... Visszaindulás időpontja
..... Visszaérkezés időpontja:

Jelen voltak:

VVESZ Vezető:
Gépkocsivezető:
VVE lakatos:
VVE lakatos:

Az elhárításban résztvevő más szervezetek és munkájuk:

.....
.....
.....

Időjárási adatok: hőmérséklet: °C

Szélirány: Észak ☐ Dél ☐ Kelet ☐ Nyugat ☐

napos ☐ száraz ☐ borult ☐ esős ☐ szélcsend ☐ szeles ☐

A kocsipályaszáma: P-jelű igen ☐ nem ☐

fővizsgálója: Menetvonal-tulajdonos:

A következő tartályvizsgálat időpontja:

A kocsit tulajdonosa, címe:

.....

A kocsit üzemeltetője (bérlője):

.....

Feladó állomás: Rendeltetési állomás:

A szállított áru megnevezése:

RID száma:/.....

A szabadbajutás mértéke: ömlik ☐ folyik ☐ csepeg ☐ szivárog ☐ fúj ☐

1. Árufuvarozási megállapítások:

Jelzések, jelölések:

Megnevezés	Rendben	Hiányzik	Helytelen	Megjegyzések
RID táblák, fóliák				
Veszélyességi bárcák				
Kocsibárcák				

Rakodásra, csomagolásra vonatkozó megállapítások:

Megnevezés	Igen	Nem	Megjegyzések
A kocsi típus az árura előírt (pl. a tartály üzemi táblája szerint)			
Az áru azonos a kocsibárcán jelzettel			
A rakodás szabályos			
A rakományrögzítés szabályos			
A csomagolóeszköz előírásos			
A csomagolóeszközön látható jelölés			UN.....
Az együvé rakás szabályos			
Az egybecsomagolás szabályos			
Túltöltve			

A tartálykocsi szerelvények kezelésére vonatkozó megállapítások:

A tartálykocsi központi szelepe alsó kezelésű ☐ felső kezelésű ☐

Szerelvény	Rendben	Nyitva	Laza	Lóg	Megjegyzés
Dómfedél					
Központi szelep					
Lefejtő váltó 1,2					
Zársapka 1,2					

Áruvédelmi megállapítások

Szerelvény	Rendben	Nyitva	Ólomzár feltépve	Megjegyzés
Dómfedél				
Központi szelep				
Lefejtő váltó 1,2				
Zársapka 1,2				

Idegenkezűsége, dézsmálási kísérletre utaló nyomok:

.....

.....

.....

.....

2. Gépészeti megállapítások:

A tartálytestre és a szerelvények működőképességére vonatkozó megállapítások

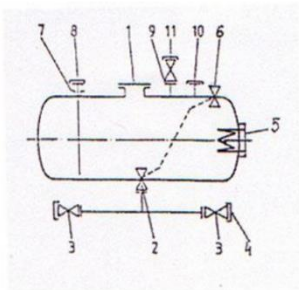
Megnevezés	Rendben	Átenged	Nem működik	Repedt	Lyukas
Tartálytest					
Központi szelep					
Lefejtő váltó 1,2					
Biztonsági szelep					

Földelőkábel: rendben ☒ hiányzik ☐

A tartálykocsi szerelvények tömörségére vonatkozó megállapítások

Megnevezés	Rendben	Laza	Tömítetlen	Hiányzik	Lyukas
Dómfedél					
Tömszelence					
Zársapka					
Vakkarima					
Csőkötés					
Fűtőcső					
Csővezeték					

A hiba helye:

1./ Dómfedél	8./ Lefejtőcső
2./ Központi szelep	9./ (NA 50, vagy NA 80)
3./ Lefejtő váltó	10./ Lángzáró szita
4./ Zársapka	11./ Túlnyomásos lefejtéshez
csatlakozó (NA 50)
5./ Fűtőcsőkiágazó, bv nyílás	12./ Kombinált biztonsági szelep
6./ Lélegeztető szelep	
7./ Túlnyomásos lefejtő cső	

A hiba leírása:

[illegible]

3. Következmények

A kocsi rongálódásának mértéke:

Környezetszennyezés történt ☐ nem történt ☐
talaj ☐ víz ☐ levegő ☐

Helye, kiterjedése:

.....

Mértéke (becsült érték) kg-ban, l-ben.

4. Az elhárítás után tett intézkedések

Bejegyzés a fejrovas naplóban ☐

Intézkedés járműjavító üzembe utalására ☐

Intézkedés külön menetben közlekedtetésre a rendeltetési állomásra ☐

Átfejtés: ☐

Mentesítés elrendelése, mentesítés: ☐

Egyebek:

.....

5. Felhasznált anyagok:

.....

.....

6. Berendezések üzemeltetése

.....üzemóra

.....üzemóra

.....üzemóra

Megtett kilométer:km

Fényképfelvétel:db mellékelve.

7. Az elhárítás költsége:Ft

8. A kialakult veszélyhelyzet értékelése, észrevételek, megjegyzések:

.....

.....

.....

.....,év hó nap

.....
kivonuló egység vezetője

8. sz. melléklet

MÁV-csoportba tartozó vasúti társaság üzemeltetésében lévő vasúti jármű műszaki mentése a nem MÁV Pályaműködtetési Zrt. által üzemeltetett vasút-villamos pályahálózaton és a nem MÁV-csoportba tartozó vasúti társaság üzemeltetésében lévő közúti vasúti jármű (villamos) műszaki mentése a MÁV Pályaműködtetési Zrt. által üzemeltetett vasút-villamos pályahálózaton

Az utasítás melléklet kiadásának célja

A közúti vasút (villamos), közúttól elkülönített vasút, (magasvasút, kéregvasút, mélyvezetésű vasút (metró), valamint a helyiérdekű vasút (HÉV), üzemeltető vállalatoknak (az üzemeltető vasutaknak) a rendkívüli események elhárítására, az események következményeinek megszüntetésére zavarelhárító szervezetet kell létrehozni, fenntartani és az ehhez szükséges felszerelésekkel ellátni. Ezért a vasút üzemvitelével kapcsolatos rendkívüli események bekövetkezésekor teendő intézkedéseket, azok bejelentését, vizsgálatát, a következmények elhárítását – a hatályos jogszabályi és a hatósági előírások figyelembevételével – vállalati utasításban kell szabályozni.

Vasút-villamos üzemeltetésére vonatkozó fogalmak

Vasúti műszaki zavarelhárító: A vállalkozó vasúti társaság munkavállalója, feladata a járművel kapcsolatos műszaki nyilatkozatok helyszínelés közbeni helyszíni megadása, illetve helyszíni intézkedés szükség esetén a járműbe történő beavatkozás kapcsán (ideiglenes javítás, jármű mozgásképesse tétele, siklás elhárítása, helyszín felszabadítása).

Vasút-villamos ügyeleter: A vállalkozó vasúti társaság munkavállalója, feladata a vasút-villamos vonali közlekedés vállalkozó vasúttársasági közszolgáltatási szerződésben foglalt előírásainak betartatása, a járat közlekedésének-, valamint járműfenntartási, jármű- és személyzet vezénylési szempontból felügyelete, a jelentős forgalmi zavarok kapcsán közreműködés a menetrendszerinti forgalom helyreállításában, kapcsolattartás a közúti közlekedési társaság forgalomirányítói szolgálatával.

Közúti forgalomirányító: a közúti közlekedési társaság azon munkavállalója, aki szolgálati idejében a menetrendszerű forgalom lebonyolítását felügyeli, üzemzavar esetén annak mielőbbi megszüntetéséért, a normál üzemállapot visszaállításáért intézkedéseket hoz. Feladata továbbá a rendkívüli események, veszélyhelyzetek bekövetkezése esetén a veszélyhelyzeti szolgálatok riasztása, és az elhárításhoz szükséges intézkedések meghozatala.

Közúti baleseti helyszínelő: a közúti közlekedési társaság azon munkavállalója, aki szolgálati idejében bekövetkezett rendkívüli eseményeknél helyszínelési tevékenységet végez.

Közúti műszaki zavarelhárító: feladata a műszakilag meghibásodott, vagy balesetet szenvedett nem vállalkozó vasúttársasági tulajdonú közúti villamos jármű javítása, mentése.

Értekező berendezések

A közlekedési társaság forgalomirányító, a MÁV Személyszállítási Zrt. járművezető, MÁV Személyszállítási Zrt. vasút-villamos ügyeletes és a forgalomszabályzó közötti kapcsolattartást külön utasításban kell szabályozni.

Értesítések

Rendkívüli esemény bekövetkezése, vagy havária helyzet esetén az érintett személyek, szakszolgálatok értesítése a MÁV-csoport Válságkezelési és válságkommunikációs utasításában előírtak szerint történik.

Eljárás rendkívüli események kapcsán

Rendkívüli események kapcsán az irányadó eljárásokat az érvényes „F.1.-F.2. számú Jelzési és Forgalmi utasítás a közúti vasutak számára” 12. fejezete tartalmazza.

A műszaki mentési és segélynyújtási munkákat elsődlegesen a személyek mentésére kell összpontosítani.

A helyi sajátosságokat, eltéréseket az érintett társaságok külön utasításban, megállapodásban kötelesek szabályozni.

MÁV-csoportba tartozó vasúti társaság üzemeltetésében lévő jármű műszaki mentése a nem MÁV Pályaműködtetési Zrt. által üzemeltetett vasút-villamos pályahálózaton

A helyszínre érkező, kárelhárításban résztvevő munkavállalók (vasúti műszaki zavarelhárító) kötelesek egymással, a vasút-villamos ügyeletesel, és a helyszínen tartózkodó közúti baleseti helyszínelővel a kapcsolatot felvenni. A helyszínen tartózkodó munkavállalók a közúti baleseti helyszínelő, a rendőrségi szemlebizottság vezetője, illetve a Katasztrófavédelem helyszínen tartózkodása esetén a helyszíni parancsnok utasításait kötelesek maradéktalanul végrehajtani.

A vasút-villamos jármű műszaki mentése csak akkor kezdhető meg, ha a közúti baleseti helyszínelő átadta műszaki mentésre a helyszínt.

A műszaki mentést a Katasztrófavédelem, illetve a jármű tulajdonos vasúttársaság irányítja és végzi, a műszaki mentés és segélynyújtás feladatát a Katasztrófavédelem átruházhatja a jármű tulajdonosára.

A jármű műszaki mentése után a vasúti társaság műszaki mentést irányító munkatársa a helyszínt visszaadja a közúti baleseti helyszínelőnek.

Az infrastruktúra helyreállítása a közúti közlekedési társaság feladata, melyet a saját vállalati utasításban előírtak szerint végez.

A havária helyzetben érintett járműről az utasok leszállítása a vasút-villamos járművezető engedélyével és közreműködésével történik.

Amennyiben villamos pótló autóbusz megrendelése válik szükségessé, ez a közúti közlekedési társaság forgalomirányító feladata.

A műszaki helyreállítás befejezésig a forgalom lebonyolítását a közlekedési társaság forgalomirányítója határozza meg. Rendelkezéseit a városi szakaszon a közlekedésben érintett valamennyi dolgozó köteles végrehajtani.

Nem MÁV-csoportba tartozó vasúttársaság üzemeltetésében lévő közúti vasúti jármű (villamos) műszaki mentése a MÁV Pályaműködtetési Zrt. által üzemeltetett vasút-villamos pályahálózaton

A helyszínre érkező, kárelhárításban résztvevő munkavállalók (közúti társaság műszaki zavarelhárítója) kötelesek egymással, a vasút-villamos ügyeletessel, és a helyszínen tartózkodó MÁV Zrt kárhelyparancsnokkal, balesetvizsgálóval a kapcsolatot felvenni. A helyszínen tartózkodó munkavállalók a helyszínelő, a rendőrségi szemlebizottság vezetője, illetve a Katasztrófavédelem helyszínen tartózkodása esetén a helyszíni parancsnok utasításait kötelesek maradéktalanul végrehajtani.

A közúti jármű műszaki mentése csak akkor kezdhető meg, ha a MÁV Zrt. kárhelyparancsnoka és balesetvizsgálója átadta műszaki mentésre a helyszínt.

A műszaki mentést a Katasztrófavédelem, illetve a közúti közlekedési társaság irányítja és végzi, a műszaki mentés és segélynyújtás feladatát a Katasztrófavédelem átruházhatja a közúti jármű tulajdonosára.

A közúti jármű műszaki mentése után a műszaki mentést irányító munkatárs a helyszínt visszaadja a MÁV Zrt. kárhelyparancsnoknak, vagy a balesetvizsgálónak.

Hivatkozások

- Közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM–BM együttes rendelet (KRESZ);
- F.1. - F.2. számú Jelzési és Forgalmi Utasítása a közúti vasutak számára;
- 2005. évi CLXXXIII. törvény a vasúti közlekedésről;
- 2005. évi CLXXXIV. törvény a légi-, a vasúti és a víziközlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról (a továbbiakban: Kbv.);
- 24/2012. (V. 8.) NFM rendelet a súlyos vasúti balesetek, a vasúti balesetek és a váratlan vasúti események szakmai vizsgálatának, valamint az üzemeltetési vizsgálat részletes szabályairól.